

شبکه بررسی مسائل ایران در امریکا و سیاست‌های ایالات متحده در قبال جمهوری اسلامی

* فؤاد ایزدی

* فؤاد ایزدی استادیار گروه مطالعات امریکای شمالی دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران
می‌باشد.

f.izadi@ut.ac.ir

تاریخ تصویب: ۹۱/۵/۲۵

تاریخ دریافت: ۹۱/۳/۱۰

فصلنامه روابط خارجی، سال چهارم، شماره سوم، پاییز ۱۳۹۱، صص ۵۸-۷.

چکیده

این نوشتار تلاش دارد تا شبکه بررسی مسائل ایران در امریکا را مورد مطالعه قرار داده و دیدگاه‌های آنها در مورد سیاست‌های امریکا در مقابل جمهوری اسلامی ایران را بررسی نماید. پرسش‌هایی که در این پژوهش مطرح می‌شوند عبارتند از: چه افراد و سازمان‌هایی در مباحث مربوط به سیاست‌های امریکا در مقابل جمهوری اسلامی ایران مشارکت کرده و در نتیجه، آیا بخشی از شبکه بررسی مسائل ایران محسوب می‌شوند؟ توصیه‌های سیاسی که اعضای شبکه بررسی مسائل ایران ارائه کرده‌اند، چیست؟ کدام‌یک از این توصیه‌های سیاسی، تحت مقوله خط‌مشی‌های دیپلماسی عمومی قرار می‌گیرند؟ بر پایه توصیه‌های ارائه شده درباره سیاست‌های امریکا در مقابل ایران و روابط میان اعضای شبکه بررسی مسائل ایران، چه حل‌های سیاست‌سازی را می‌توان در این شبکه شناسایی کرد؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها، اسناد به دست آمده در پژوهش درباره شبکه بررسی مسائل ایران را به دقت مطالعه کرده و سیاست‌هایی را که هریک از اعضا توصیه کرده بودند، مورد توجه قرار می‌دهیم. با مراجعه به برخی از پایگاه‌های داده در مجموع، ۱۸۲ شخصیت به عنوان اعضای شبکه بررسی مسائل ایران شناسایی شدند. از آنجا که در بعضی سازمان‌ها بیش از یک نفر از این شخصیت‌ها حضور داشتند، در مجموع ۱۰۴ سازمان که دست‌کم یکی از اعضای آنها در شبکه بررسی مسائل ایران حضور دارد، شناسایی شدند با آغاز تحلیل داده‌ها و نیز بر پایه سیاست‌های توصیه شده، پیش‌فرض‌های آنها درباره ماهیت روابط جمهوری اسلامی ایران و امریکا و برداشت آنها از واقعیت‌های سیاسی در ایران، چهار الگوی مختلف نمایان شد. براساس نتایج نهایی به‌طور کلی مجموعه سیاست‌های توصیه شده اعضای شبکه بررسی مسائل ایران را می‌توان به چهار دسته تقسیم کرد: «معامل راهبردی»، «تنبیه‌گری بدون تعامل»، «معامل ستیزه‌جویانه» و بالاخره «دگرگونی بنیادین». آشکار شدن چنین الگویی را می‌توان حاکی از وجود چهار گروه یا حلقه سیاست‌ساز در شبکه بررسی مسائل ایران دانست که در این مقاله مورد مطالعه قرار گرفته و معروفی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: ایران، امریکا، شبکه بررسی مسائل، تعامل راهبردی، تنبیه‌گری بدون تعامل، تعامل ستیزه‌جویانه، دگرگونی بنیادین

مقدمه

در بحبوحه جنگ سرد، امریکا سیاست تبلیغاتی فعالی را با هدف وارد کردن خاورمیانه در ائتلاف جهانی بر ضد شوروی در این منطقه آغاز کرد. در این چهارچوب، ایران بهدلیل موقعیت راهبردی در نزدیکی مرز شوروی و همچنین منابع نفتی گسترش داشت، یکی از اهداف اصلی امریکا بود. عملیات تبلیغاتی که سی آن را در سال ۱۹۵۳ با هدف سرنگونی دولت ملی گرای محمد مصدق هدایت کرد، نمونه برجسته‌ای از این فعالیت‌هاست.

در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، امریکا همچنان به استفاده از تبلیغات به عنوان ابزاری برای تغییر رژیم در ایران ادامه داده است. این اقدامات تبلیغات محور، که دولت امریکا آن را «دبیلماسی عمومی» می‌نامد، در چهارچوب فعالیت‌های تبلیغاتی جهانی امریکا پس از یازده سپتامبر با هدف تسخیر اذهان و قلوب مردم در جهان اسلام، نیرویی تازه یافته است. افزون‌تر این، از زمانی که دولت بوش، ایران را عضوی از محور شرارت معرفی کرد و نیز در پی حمله نظامی پیشگیرانه به عراق، همواره سایه‌ای از احتمال حمله نظامی به ایران وجود داشته است. در دوره اوباما نیز به‌زعم سیاستمداران امریکایی همه گزینه‌ها روی میز بوده است. این نوشتار تلاش دارد تا شبکه بررسی مسائل ایران و دیدگاه‌های موجود درباره سیاست‌های ایالات متحده امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران را بررسی کند.

برای دست یافتن به تحلیلی جامع‌تر از سیاست‌های امریکا در قبال ایران، لازم است از ارائه روایتی صرفاً توصیفی از سیاست امریکا فراتر رفته، «شبکه بررسی

مسائل^۱ ایران» را نیز که در مباحث مربوط به سیاست‌های امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران مشارکت می‌کند، مورد واکاوی قرار گیرد. این پژوهش، با واکاوی شبکه بررسی مسائل ایران، تصویر واقعی از گزینه‌های سیاسی که در دسترس سیاست‌گذاران امریکا قرار دارند را ارائه می‌کند.

۱. شبکه بررسی مسائل: مبانی مفهومی و نظری

شبکه بررسی مسائل «گونه ویژه‌ای از پیوند میان بخش‌های خصوصی و دولتی و دربرگیرنده شمار فراوانی از کنشگران است» که به مباحث سیاسی خاصی علاقه‌مند هستند و فعالانه در «نقادی سیاست‌ها شرکت کرده، اندیشه‌های جدیدی را درباره اقدامات سیاسی نوپدید ارائه می‌دهند» (McFarland, 1987: 146). این کنشگران شامل نهادهای مستقل سیاست‌گذاری عمومی (اتاق‌های فکر)،^۲ مراکز پژوهشی دانشگاهی، واحدهای پژوهشی دولتی، مقامات رسمی دولتی، مشاوران روابط عمومی و گروه‌های لایی هستند؛ هرچند به این موارد محدود نمی‌شوند (Birkland, 2001). از دیدگاهی کلی تر، شبکه‌های بررسی مسائل به یکسری شبکه‌های سیاسی اطلاق می‌شود که «با پیوند دادن حلقه‌های ناهمگن کنشگران سیاسی به یکدیگر، آنها را به تارهایی درهم‌تنیده از کنش‌ها که منافع مشترکی را پی می‌گیرند»، تبدیل می‌کنند (Knoke et al., 1996: 6).

سابتایر^۳ اظهار می‌دارد که ارزش تحلیلی رویکرد شبکه‌ای به پژوهش سیاسی «در این واقعیت نهفته است که این رویکرد، از سیاست‌گذاری به منزله فرایندی شامل طیف متنوعی از کنشگران که به یکدیگر وابسته‌اند، مفهوم‌سازی می‌کند». او همچنین توضیح می‌دهد که چنین رویکردی به پژوهشگران اجازه می‌دهد تا به ارائه «توصیفی شکلی از سیاست‌گذاری» بسته نکرده، نقش کنشگران دولتی و اجتماعی را نیز درنظر بگیرند (Sabatier, 2007: 146). بنابراین رویکرد شبکه‌ای، رویکردهای دولت‌محور و جامعه‌محور به سیاست‌گذاری را با یکدیگر ترکیب می‌کند. همچنین

1. Issue Network

2. Think Tanks

3. Paul A. Sabatier

این رویکرد، افزون بر ارزیابی تأثیر طیف متنوعی از کنشگران، روابط وابستگی متقابل کنشگران در عرصه سیاست را نیز مورد توجه قرار می‌دهد. در همین زمینه، واسمن و فاوست^۱ معتقدند که «تفاوت بین این تفسیر اجتماعی شبکه‌ای با تفسیر غیرشبکه‌ای از یک فرایند این است که مفاهیم و اطلاعات مربوط به روابط میان واحدها نیز در پژوهش گنجانده می‌شوند» (Wasserman and Faust, 1999: 6).

راب و کنیس^۲ معتقدند پژوهشگران سیاسی از اواخر دهه ۱۹۸۰، به نقش شبکه‌ها در فرایند سیاست‌گذاری اهتمام ورزیدند. ویژگی روش تحقیق مزبور این بود که از دیدگاه نظری و تجربی به بررسی «نقش شبکه‌های دربرگیرنده کنشگران دولتی، خصوصی و غیرانتفاعی در شکل‌دهی به فرایندهای سیاست‌گذاری و کشورداری می‌پرداخت» (Raab and Kenis, 2007: 187-188). از آغاز دهه ۱۹۹۰، تحلیل شبکه‌ای سیاست «به دلیل توجه فراینده به این نکته که سیاست‌گذاری عمومی، محصول تعامل میان کنشگران دولتی و خصوصی هستند»، مقبولیت بیشتری یافت (Windhoff-Heritier, 1993: 143).

پژوهشگران سیاست و دانشمندان علوم سیاسی، واژگان متفاوتی را برای بیان مفاهیمی مانند شبکه‌های بررسی مسائل، که ناظر بر چگونگی تعامل دولت با دیگر کنشگران دولتی و غیردولتی در سیاست‌گذاری هستند، به کار برده‌اند. برای مثال، ریپلی و فرانکلین^۳ از اصطلاح «مثلث آهنین» استفاده کرده‌اند و می‌گویند سیاست‌گذاری، محصول تعامل میان کمیته‌های فرعی کنگره^۴ امریکا، نهاد مسئول مربوط و گروه‌های ذی نفوذ است (Ripley and Franklin, 1980). به همین ترتیب، فریمن و استیونز^۵ ضمن ابداع مفهوم «زیرمجموعه دولت»،^۶ بر آن هستند که سیاست‌گذاری از طریق تعامل میان «گروه‌هایی از افراد که بیشتر تصمیمات روزمره را به طور مؤثر در یک حوزه واقعی خاص از سیاست اتخاذ می‌کنند»، شکل می‌گیرد

-
1. Stanley Wasserman and Katherine Faust
 2. Jorg Raab and Patrick Kenis
 3. Randall B. Ripley and Grace A. Franklin
 4. Congressional Subcommittees
 5. J. Leiper Freeman and Judith Parris Stevens
 6. Subgovernment

.(Freeman and Stevens, 1987:16)

این افراد شامل نمایندگان کنگره و کارکنان آنها، شمار اندکی از مدیران دستگاه اداری و نمایندگان گروههای ذی نفوذ هستند. هِکلو^۱ چنین مفهوم پردازی‌های محدودی را از فرایند سیاست‌گذاری رد کرده، می‌گوید: «جست‌وجوی چند نفر محدود که قدرتمندند، باعث می‌شود تا از بسیاری افراد که شبکه‌های نفوذشان، موتور محرک و هدایت‌کننده اعمال قدرت است، غافل شویم» (Hecllo, 1979: 102).

۲. حلقه‌های معرفتی و حلقه‌های سیاست‌ساز

دو مفهوم حلقه‌های معرفتی^۲ (Hass, 1992) و حلقه‌های سیاست‌ساز (Richardson and Jordan, 1979) در ادبیات دانش سیاسی نیز به کار می‌روند: حلقه‌های معرفتی، شبکه‌های دانش‌بنیاد مشکل از کنشگران سیاسی هستند (Hass, 1992) و حلقه‌های سیاست‌ساز بسته‌ترین و نخبه‌گرای‌ترین گروه از میان تمام گونه‌های شبکه‌های سیاست‌سازند. مارش و روودز^۳ می‌گویند: شبکه‌های سیاست‌ساز می‌توانند در طول پیوستاری بین شبکه‌های بررسی مسائل و حلقه‌های سیاست‌ساز، متغیر باشند (Marsh and Rhodes, 1992).

حلقه سیاست‌ساز دارای ویژگی‌های زیر است: شمار محدود شرکت‌کنندگان و حذف تعمدی برخی از گروه‌ها؛ تعامل مکرر و باکیفیت میان تمام اعضای گروه در زمینه همه امور مربوط به موضوعات سیاسی؛ هماهنگی در ارزش‌ها، عضویت و نتایج سیاسی که در طول زمان استمرار می‌یابند؛ اجماع همراه با ایدئولوژی، ارزش‌ها، و اولویت‌های عمومی سیاسی مشترک در میان همه شرکت‌کنندگان و روابط تبادلی بر این مبنای که همه اعضای حلقه سیاست‌ساز، بخشی از منابع را در اختیار دارند. در اینجا تعادل قدرت وجود دارد، اما نه لزوماً از نوعی که همه اعضا در آن به یک اندازه بهره‌مند شوند، بلکه به گونه‌ای که همه اعضا خود را در یک بازی دارای حاصل جمع مثبت بیینند. ساختار گروه‌های مشارکت‌کننده سلسله‌مراتبی

-
1. Hecllo
 2. Epistemic Communities
 3. David Marsh and R. A. W. Rhodes

است؛ بنابراین رهبران از تبعیت اعضاء اطمینان دارند.

شبکه‌های بررسی مسائل این ویژگی‌ها را دارند: شمار فراوان مشارکت‌کنندگان؛ نوسان داشتن تعامل و دسترسی اعضای مختلف؛ فقدان اجماع و وجود کشمکش؛ تعامل مبتنی بر مشورت به جای مذاکره و چانهزنی؛ رابطه نابرابر قدرت که در آن ممکن است بسیاری از مشارکت‌کنندگان هیچ منبع، دسترسی یا راه حل جایگزینی در اختیار نداشته باشند (Rhodes, 2006:428).

به عقیده رودز، شبکه‌های بررسی مسائل، درست نقطه مخالف حلقه‌های سیاست‌ساز به هم پیوسته و بسته‌اند.

از آنجا که این پژوهش بر شکل‌گیری شبکه بررسی مسائل ایران بر مبنای توصیه‌های سیاسی مرکز است، معیار اجماع رودز، مناسب‌ترین معیار برای تعیین حدود میان حلقه‌های سیاست‌ساز به نظر می‌رسد. به بیان دیگر، هر گروه از اعضای شبکه بررسی مسائل ایران که دارای «ایدئولوژی، ارزش‌ها، و اولویت‌های عمومی سیاسی مشترک» هستند، یک حلقه سیاست‌ساز درنظر گرفته می‌شوند. در اینجا، مفهوم سازی نگارنده از تأثیر یک شبکه بررسی مسائل بر سیاست‌های دولت لزوماً به معنای وجود یک رابطه علت و معلولی مستقیم میان این دو نیست؛ بلکه نویسنده با آن دسته از پژوهشگرانی هم عقیده است که تأثیر شبکه‌های بررسی مسائل را بر حسب «توانایی آنها در تعیین چهارچوب‌های بحث، تعریف مسائل و شکل دادن به درک سیاسی» ارزیابی می‌کنند (Stone, 2007: 156). آبلسون¹ بر آن است که پویایی‌شناسی یک شبکه بررسی مسائل، علاوه‌بر مطالعه سیاست‌های واقعی دولت، شناسایی بهتر سازمان‌ها و افراد کلیدی را که در فرایند شکل‌گیری سیاست مؤثرند، ممکن می‌سازد. ممکن است چنین پژوهش‌هایی «توانند محققان را در این‌باره که کدام شرکت‌کنندگان در یک حلقه سیاست‌ساز، مؤثرترین افراد بوده‌اند، به نتایج قطعی برسانند»، اما آنها « قادرند اطلاعات سودمندی را در این‌باره که دیدگاه‌های چه کسانی بیشترین حمایت را در پی آورده‌اند، ارائه کنند» (Abelson, 2002). این رهیافت، فهم عمیق‌تری از ماهیت سیاست‌گذاری به‌دست داده، به پژوهشگر اجازه

1. Donald E. Abelson

می‌دهد تا توصیه‌های اعضای حلقه‌های سیاست‌ساز را با سیاست‌های واقعی که توسط دولت اجرا شده، مقایسه کند.

اکنون به پیروی از چنین رویکردی، چند پرسش پژوهشی به منظور بررسی سیاست‌های امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران و شبکه بررسی مسائلی که فعالانه درگیر این بحث است، طرح می‌شود:

۱. چه افراد و سازمان‌هایی در مباحث مربوط به سیاست‌های امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران مشارکت کرده و در نتیجه، آیا بخشی از شبکه بررسی مسائل ایران هستند؟

۲. توصیه‌های سیاسی اعضای شبکه بررسی مسائل ایران چیست؟

۳. کدامیک از این توصیه‌ها، تحت مقوله خط‌مشی‌های دیپلماسی عمومی قرار می‌گیرند؟

۴. بر اساس توصیه‌های ارائه شده درباره سیاست‌های امریکا در قبال ایران و روابط میان اعضای شبکه بررسی مسائل ایران، چه حلقه‌های سیاست‌سازی را می‌توان در این شبکه شناسایی کرد؟

۳. روش تحلیل و ارزیابی داده‌ها

تعریف عملیاتی این پژوهش از شبکه بررسی مسائل ایران مشتمل بر همه افرادی است که مطلبی درباره ایران منتشر کرده، یا دست‌کم یکبار در فاصله ژانویه ۲۰۰۸ تا ژانویه ۲۰۱۱ به صورت مکتوب توصیه‌ای سیاسی مطرح کرده‌اند. همچنین این شبکه شامل افرادی است که در محدوده زمانی مزبور بر بیانیه‌ای سیاسی درباره ایران صحه گذارده‌اند. حلقه‌های سیاست‌ساز عموماً با نزدیک شدن انتخابات ریاست جمهوری بیش از هر زمان دیگری به مطرح کردن نظرهایشان روی می‌آورند. پایگاه‌های داده زیر برای شناسایی اعضای شبکه بررسی مسائل ایران جست‌وجو شدند: مجموعه جست‌وجوی دانشگاهی،^۱ امور بین‌الملل کلمبیا آنلاین،^۲

مجموعه ارتباطات و رسانه‌های جمعی،^۱ فاکتیوا،^۲ مجموعه بین‌المللی علوم انسانی،^۳ نمایه اسلامیکوس،^۴ مرکز امنیت بین‌الملل و منابع مرجع ضد تروریسم،^۵ لکسیس نکسیس کونگرسنال،^۶ مجموعه آسیای شرق میانه و آسیای مرکزی،^۷ مجموعه ارتش و حکومت،^۸ ولدکت،^۹ چکیده‌های پژوهش صلح،^{۱۰} و پالیسی فایل.^{۱۱} پس از شناسایی اعضای شبکه بررسی مسائل ایران، وابستگی آنها بررسی می‌شود.

روش تحلیل شبکه‌ای که در این پژوهش برای مشخص کردن و شناسایی شبکه بررسی مسائل ایران به کار رفته، شبیه تحلیل شبکه **ویلیام دامهاف** است (Domhoff, 1996). دامهاف بر آن است که تحلیل شبکه‌ای باید دربرگیرنده سه مفهوم باشد: نخست اینکه پژوهشگر باید با شناسایی افراد و سازمان‌هایی که بخشی از یک شبکه بررسی مسائل هستند، تحلیل شبکه‌ای از عضویت انجام دهد. در هر تحلیل شبکه‌ای، پرسش اساسی این است که چه ضابطه و معیاری افراد را در شبکه به هم پیوند می‌دهد؟ از آنجاکه در رویکرد دامهاف، وابستگی سازمانی، پیوند میان اعضا شمرده می‌شود، در این پژوهش توصیه‌های سیاسی به معنای روابطی است که میان اعضا پیوند برقرار می‌کنند. با استفاده از اطلاعات وابستگی سازمانی اعضا هریک از حلقه‌های سیاست‌ساز، سازمان‌های فعال‌تر در هریک از این حلقه‌ها شناسایی می‌شوند.

گام دوم دامهاف برای ساخت شبکه‌های عضویت، یعنی ردیابی پولی که میان

-
1. Communication & Mass Media Complete
 2. Factiva
 3. Humanities International Complete
 4. Index Islamicus
 5. International Security & Counter-Terrorism Reference Center
 6. LexisNexis Congressional
 7. Middle Eastern & Central Asian Studies Collection
 8. Military & Government Collection
 9. WorldCat
 10. Peace Research Abstracts
 11. Policy File

۴. شبکه بررسی مسائل ایران

پرسش نخست این پژوهش به چگونگی ترکیب اعضای شبکه بررسی مسائل ایران می‌پردازد. به طور مشخص، پرسش این است که چه افراد و سازمان‌هایی در مباحث

افراد و سازمان‌ها جریان می‌یابد، فراتر از حدود پژوهش حاضر است. گام سوم او در تحلیل شبکه‌ای، تحلیل «برونداد» آن شبکه است که به صورت شفاهی یا مکتوب بیان شده است. این برونداد شامل گفتارها، اظهارنظرهای سیاسی، و فعالیت‌های قانون‌گذاری است که به ما اجازه می‌دهند اهداف، ارزش‌ها، و ایدئولوژی مردم و نهادهای درون شبکه را بررسی کنیم» (Domhoff, 1996: 14). در اینجا، تنها برونداد منتشرشده اعضای شبکه بررسی مسائل در محدوده زمانی این پژوهش بررسی می‌شود. بنا بر اسناد بازیابی شده از پایگاه‌های داده مزبور، توصیه‌های سیاسی اعضا شبکه بررسی مسائل ایران بررسی و استخراج می‌شوند.

نرم‌افزار مدیریت داده NVivo 8 برای سازماندهی و تحلیل داده‌ها به کار می‌رود. NVivo برای کمک به کاربر طراحی شده است که داده‌های متنی را به وسیله ذخیره‌سازی اسناد، سازمان‌دهی آنها، یافتن الگوهای میان اسناد و تخصیص دادن یک ویژگی به آنها و نویسنده‌گانشان مدیریت و تحلیل می‌کنند. در این پژوهش، از مؤلفه مختصات^۱ NVivo برای تخصیص برخی ویژگی‌ها به اعضای شبکه بررسی مسائل ایران استفاده می‌شود. NVivo 8 مبتنی بر ویژگی‌های تخصیص یافته، به کاربر آن اجازه می‌دهد اسناد را در دسته‌های سازمان‌دهی کنند که مشخصه‌های مشابهی دارند. در این پژوهش، توصیه‌های سیاسی، به عنوان ویژگی اصلی اعضا شبکه بررسی مسائل ایران عمل می‌کنند. ویژگی دیگر، وابستگی سازمانی اعضا شبکه بررسی مسائل 8 NVivo به کاربر خود اجازه می‌دهد تا ویژگی‌های خاص اسناد و نویسنده‌گان آنها را در مقوله‌های گسترده‌تری دسته‌بندی کند. گروه‌های به دست آمده از اعضای شبکه بررسی مسائل، به معنای حلقه‌های گوناگون سیاسی درون شبکه بررسی مسائل ایران است. قابلیت‌های اجرایی این نرم‌افزار می‌تواند برای نمایش تصویری گروه‌های به دست آمده به کار رود.

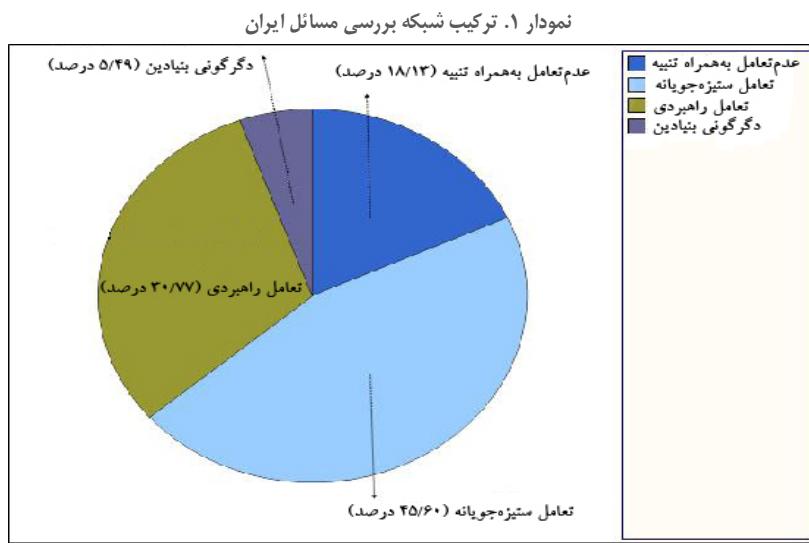
مریبوط به سیاست‌های امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران مشارکت کرده و در نتیجه بخشی از شبکه بررسی مسائل ایران هستند؟ برای پاسخ به این پرسش، به پایگاه‌های داده‌ای^۱ فوق‌الذکر مراجعه و کلیدواژه‌های «ایران» و «ایرانی» در این بانک‌ها جست‌وجو شد. در مجموع، ۱۸۲ شخصیت براساس معیارها و تعاریف ارائه شده در بخش نظری به عنوان اعضای شبکه بررسی مسائل ایران شناسایی شدند. از آنجاکه در بعضی سازمان‌ها بیش از یک نفر از این شخصیت‌ها حضور داشتند، در مجموع ۱۰۴ سازمان که دست‌کم یکی از اعضای آنها در شبکه بررسی مسائل ایران حضور دارد، شناسایی شدند. فهرست کاملی از این اعضا و سازمان‌ها در ادامه ذکر خواهد شد.

۵. حلقه‌های سیاست‌ساز و توصیه‌های سیاسی

سه پرسش بعدی این پژوهش از این قرار بود: اعضای شبکه بررسی مسائل ایران چه سیاست‌هایی را توصیه می‌کنند؟ کدام‌یک از این سیاست‌ها زیرمجموعه سیاست‌های دیپلماسی عمومی قرار می‌گیرند؟ و براساس سیاست‌های توصیه شده و همچنین روابط اعضای شبکه بررسی مسائل ایران با یکدیگر، چه حلقه‌های سیاست‌سازی را می‌توان در این شبکه شناسایی کرد؟

برای پاسخ به این پرسش‌ها، اسناد به دست آمده در پژوهش درباره شبکه بررسی مسائل ایران را به دقت مطالعه کرده و سیاست‌هایی را که هریک از اعضا توصیه کرده بودند، مورد توجه قرار گرفتند. با آغاز تحلیل داده‌ها و نیز بر پایه سیاست‌های توصیه شده، پیش‌فرض‌های آنها در باب ماهیت روابط جمهوری اسلامی ایران و امریکا و برداشت آنها از واقعیت‌های سیاسی در ایران، رفتار فته چهار الگوی مختلف نمایان شد. نتایج نهایی این تحلیل نشان داد که به‌طور کلی مجموعه سیاست‌های توصیه شده اعضای شبکه بررسی مسائل ایران را می‌توان به چهار دسته تقسیم کرد: «تعامل راهبردی»، «تبیه‌گری بدون تعامل»، «تعامل سیزه‌جویانه» و بالاخره «دگرگونی بنیادین» در سیاست خارجی امریکا. آشکار شدن چنین الگویی را می‌توان حاکی از وجود چهار گروه یا حلقه سیاست‌ساز در شبکه

بررسی مسائل ایران دانست. همان‌گونه که نمودار ۲ نشان می‌دهد، هیچ‌یک از این حلقه‌ها اکثریت قاطعی در شبکه ندارند؛ اما بخش بزرگی از اعضای این شبکه سیاست‌هایی از جنس «تعامل سنتیزه‌جویانه» (۸۳ نفر، برابر با ۴۶ درصد)، و «تعامل راهبردی» (۵۶ نفر، برابر با ۳۱ درصد) را توصیه کرده‌اند. ۳۳ نفر از اعضای این شبکه (یعنی حدود ۱۸ درصد) بر این باورند که سیاست «تنبیه‌گری بدون تعامل» بهترین سیاست است؛ در حالی که تنها ۱۰ نفر (یعنی حدود ۵ درصد) به ضرورت «دگرگونی بنیادین» در سیاست خارجی امریکا، به‌طور عام و در سیاست امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران، به‌طور خاص، قائل بوده‌اند.

البته به این نکته باید اشاره کرد که این دسته‌ها و گونه‌های مختلف سیاست‌ساز، بخش‌هایی از طیفی رنگین‌کمانی به‌شمار می‌آیند؛ آنجا که اولی در حال به پایان رسیدن است، دومی در حال آغاز است. اعضای شبکه بررسی مسائل ایران بر پایه پیش‌فرض‌های مشترک و راهبردهای مورد حمایتشان در این چهار دسته طبقه‌بندی شده‌اند. نباید تصور شود اعضاًی که در یک حلقه قرار داده شده‌اند، به‌طور یکپارچه از سیاست‌هایی کاملاً مشابه حمایت می‌کنند. در ادامه، جزئیات بیشتری از دیدگاه‌های رایج در این چهار حلقه سیاست‌ساز ارائه می‌شود.

۱-۵. تعامل راهبردی

حدود ۳۱ درصد از اعضای شبکه بررسی مسائل ایران (۵۶ نفر) بر این باورند که تعامل دیپلماتیک بدون پیششرط، تنها رویکرد موفقی است که باید راهبرد امریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران را شکل دهد. از نظر این گروه، امریکا باید از بهکارگیری شیوه‌های «تغییر رژیم» در ایران دست بکشد و به مفاد توافق نامه ۱۹۸۱ الجزایر، مبنی بر عدم مداخله سیاسی و نظامی در امور داخلی ایران، پایبند باشد.

سیاست «تعامل راهبردی» بر پایه دیدگاهی عمل گرایانه استوار است که به شکست دیگر سیاست‌ها در برابر جمهوری اسلامی ایران اذعان دارد. از این دیدگاه، تعامل پایدار «به احتمال زیاد، بیش از شیوه‌هایی همچون افزایش تنش تا سرحد جنگ یا تداوم تلاش‌ها برای تهدید، ارعاب و اجبار جمهوری اسلامی ایران به همراهی، در تقویت امنیت ملی امریکا مؤثر خواهد بود» (American Foreign Policy Project, 2008). اعضای حلقه «تعامل راهبردی» استدلال می‌کنند که جمهوری اسلامی ایران کشوری قدرتمند و تأثیرگذار در منطقه خاورمیانه است؛ زمینه‌های مشترکی برای تعامل میان جمهوری اسلامی ایران و امریکا وجود دارد؛ و مسئله هسته‌ای ایران نیز از طریق مشارکت بین‌المللی در پروژه‌های غنی‌سازی اورانیوم قابل مدیریت است.

از این‌رو و با توجه به شکست همه گزینه‌های دیگر، این حلقه عقلانی‌ترین تصمیم برای امریکا را پذیرفتن ایران بهمنزله یک شریک راهبردی می‌داند. روشن است که در پیش گرفتن چنین سیاستی، بدین معنا نیست که امریکا همه سیاست‌ها و اقدامات جمهوری اسلامی ایران را یکسره تأیید کند.

این گروه از کارشناسان دو توصیه اصلی برای دیپلماسی عمومی امریکا دارند: اولاً، اتخاذ سیاست‌هایی که تبادل چهره به چهره میان دو ملت، از جمله «استادان، متخصصان، رهبران مذهبی، نمایندگان مجالس قانونگذاری و شهروندان عادی» را فراهم کند. البته بر پایه این دیدگاه، افزایش تبادل غیررسمی فرهنگی، باید به سوی برقراری روابط رسمی دیپلماتیک جهت‌گیری شود. توصیه این گروه برای افزایش دیپلماسی عمومی از نوع ارتباط «مردم با مردم» هیچ قید دیگری ندارد. اما طرفاران «تعامل راهبردی» توصیه دیگری نیز برای دیپلماسی عمومی در قبال جمهوری اسلامی ایران دارند: دولت امریکا باید اقدامات خود را در زمینه «ترویج دموکراسی»

در ایران متوقف کند؛ زیرا این اقدامات «بیش از آنکه به گسترش دموکراسی در ایران خدمت کند، به این روند آسیب می‌رساند» (American Foreign Policy Project, 2008:2) این توصیه بدین معناست که برنامه‌ها و اقدامات شبکه‌های فارسی امریکا در این زمینه به شکل درخور توجهی کاهش یابند. مهم‌تر اینکه حمایت مالی امریکا از گروه‌های مخالف دولت جمهوری اسلامی ایران نیز باید کاملاً قطع شود. گزینه «تعامل راهبردی» شامل مجموعه اصولی است که رعایت آنها به منزله نخستین گام‌ها در حرکت به سوی سیاستی موفق در مقابل جمهوری اسلامی ایران ضروری شناخته شده است. بیانیه گروهی از «متخصصان مسائل ایران» که آن را بیست نفر از کارشناسان سیاست خارجی از جمله توماس پیکرینگ،¹ سفیر امریکا در سازمان ملل از سال ۱۹۸۹ تا ۱۹۹۲ و جیمز دوبین،² نخستین فرستاده ویژه رئیس جمهور امریکا به افغانستان در دوره بوش، امضا کرده‌اند، عناصر اصلی سیاست «تعامل راهبردی» را به خوبی عرضه می‌کنند. بنا بر این بیانیه، نخستین و مهم‌ترین گام این است که سیاست‌ساز آن امریکا پذیرند «سه دهه تلاش امریکا برای مدیریت کردن ایران از طریق انزوا، تهدید و تحریم» نه تنها در حل کردن «هیچ‌یک از مشکلات اصلی میان ایران و امریکا» موقفيتی به همراه نداشته است، بلکه «به بسیاری از این مشکلات دامن زده است» (American Foreign Policy Project, 2008: 1-2).

در این دیدگاه، تلاش‌های امریکا برای «تغییر رژیم» در ایران مخرب‌ترین بخش سیاست‌های پیشین امریکا به شمار می‌آید. براساس بیانیه مزبور، تا زمانی که دولت جمهوری اسلامی ایران احساس کند امریکا در پی براندازی است، هرگز با حسن نیت در هیچ مذاکره‌ای با امریکا شرکت نخواهد کرد. از این‌رو، اساسی‌ترین گام در راه آغاز «گفت‌وگوی معنادار» با جمهوری اسلامی ایران این است که «تقاضاهایی که برای تغییر رژیم در ایران صورت می‌گیرد، جای خود را به راهبردی بلندمدت بدهد». به باور طرفداران «تعامل راهبردی»، «اختصاص دادن جایی به جمهوری اسلامی ایران بر سر میز و در کنار دیگر کشورهای مهم منطقه»، کلید حل

1. Thomas Pickering

2. James Dobbins

مشکلات پرونده اتمی ایران، رفع بی ثباتی در افغانستان و عراق و همچنین پیشرفت فرایند صلح اعراب و رژیم صهیونیستی است. این کارشناسان به خوبی می دانند که پس از سه دهه دشمنی میان دو کشور، تعامل با جمهوری اسلامی ایران ممکن است در عمل کار دشواری بوده، سرانجام نیز «دوای همه دردها» نباشد؛ اما چنین اقدامی «قطعاً» تغییر مهمی در معادله روابط پدید خواهد آورد. دیپلماسی حقیقی، از نظر این گروه از متخصصان، حلقه مفقوده سیاست امریکا در قبال ایران در سه دهه اخیر بوده و اکنون وقت آن است که دستاوردهای محتمل این رویکرد سنجیده شود.

بهترین راه حل مسئله هسته‌ای ایران از دید این کارشناسان، قرار گرفتن آن در چهارچوب گسترده‌تر روابط میان دو کشور و پیش بردن آن از طریق گفت‌وگوهای چندجانبه‌ای است که امریکا نقشی فعال و پیشتاز در آن داشته باشد. البته مذاکرات هسته‌ای بدون پیش شرط، برای جمهوری اسلامی ایران نیز بی‌هزینه نخواهد بود؛ زیرا می‌توان در صورت شکست مذاکرات از تحریم‌ها بهره برد. به عقیده اعضا این حلقه، تعامل دیپلماتیک با جمهوری اسلامی ایران به سود امنیت رژیم صهیونیستی نیز خواهد بود؛ چون ایران نفوذ در خور توجهی بر گروه‌هایی چون حماس و حزب الله لبنان دارد که با رژیم صهیونیستی دشمنی دارند. بنا بر بیانیه مزبور، دیپلماسی فعال و اشنگتن در قبال ایران دلیل بر تأیید دولت این کشور نخواهد بود؛ همان‌گونه که تعامل دیپلماتیک با دولت‌هایی مانند سوری و چین در گذشته نیز به معنای پذیرش سیاست‌ها و اقدامات آن دولت‌ها نبود (American Foreign Policy Project, 2008:2)

جدول شماره ۱، فهرستی از اعضای حلقة سیاست‌ساز «تعامل راهبردی» را نشان می‌دهد.

جدول ۱. اعضای حلقة سیاست‌ساز «تعامل راهبردی»

ردیف	نام	محل کار/نوع کار	دسته‌بندی کار
۱	نورمن نیوریتر	۲ انجمن امریکایی برای پیشرفت علوم فعال تشكیل غیردولتی	
۲	ریچارد پارکر	۱ پروژه سیاست خارجی امریکا همکار اثاق‌های فکر	

1. Norman Neureiter
2. Amer. Assoc. for the Advancement of Science

استاد دانشگاه	۴ دانشگاه امریکایی کویت	۳ آستونی نیوکرک
ستون نویس	نویسنده	کاوه افراصیابی
از کارکنان پیشین دولت امریکا	نویسنده	۵ امیل نخله
از کارکنان پیشین دولت امریکا	نویسنده	۶ راپرت باز
استاد دانشگاه	۷ کالج بوسنون	۷ علی بتوعزیزی
استاد دانشگاه	۹ دانشگاه بوسنون	۸ آگوستوس آر. نورتن
همکار اثاق‌های فکر	شورای امریکایی- انگلیسی اطلاعات امنیتی	۹ بل اینگرام
همکار اثاق‌های فکر	۱۲ مؤسسه بروکینگز	۱۰ سوزان مالونی
استاد دانشگاه	۱۴ دانشگاه براون	۱۱ چیز جی، بلاست
از کارکنان پیشین دولت امریکا	۱۶ گروه کانستراو	۱۲ فیلیپ گیرالدی
همکار اثاق‌های فکر	۱۷ بنیاد کارنگی برای صلح بین الملل	۱۳ کریم سجادپور
افسر بازنیسته نظامی	۱۹ مرکز مطالعات کنترل سلاح و منع گسترش سلاح‌های کنترل جمعی	۱۴ راپرت گارد

1. American Foreign Policy Project
2. Think Tank Fellow
3. Norman Neureiter
4. American School of Kuwait
5. Emile A. Nakhleh
6. Robert Baer
7. Boston College
8. Augustus R. Norton
9. Boston University
10. Paul Ingram
11. Suzanne Maloney
12. Brookings Institution
13. James G. Blight
14. Brown University
15. Philip Giraldi
16. Cannistraro Associates
17. Carnegie Endowment for International Peace
18. Robert Gard
19. Center for Arms Control and Non-Proliferation

۱	کینگستون ریف	مرکز نظارت بر سلاح و وسائل کشتار جمی	۱۵	همکار اتاق‌های فکر
۲	لئونور تومرو	مرکز نظارت بر سلاح و وسائل کشتار جمی	۱۶	همکار اتاق‌های فکر
۳	زبیگنیو بربزینسکی	مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی ^۴	۱۷	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۴	ولیام اودوم	مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی ^۵	۱۸	افسر بازنیسته نظامی
۵	گری سیک	دانشگاه کلمبیا ^۶	۱۹	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۶	برادلی ال. بامون	شورای روابط خارجی ^۷	۲۰	همکار اتاق‌های فکر
۷	ری تکیه	شورای روابط خارجی ^۸	۲۱	همکار اتاق‌های فکر
۸	ریچارد ان. هاس	شورای روابط خارجی ^۹	۲۲	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۹	ولی نصر	شورای روابط خارجی ^{۱۰}	۲۳	همکار اتاق‌های فکر
۱۰	مهرازن کامرو	دانشگاه جرج تا ^{۱۱}	۲۴	استاد دانشگاه
۱۱	گاوودت بهگات	دانشگاه ایندیانا در پنسیلوانیا ^{۱۲}	۲۵	استاد دانشگاه
۱۲	هادی قائمی	کمپین بین‌المللی برای حقوق بشر در ایران ^{۱۳}	۲۶	فعال تشکل غیردولتی
۱۳	توماس آ. پیکرینگ	گروه بحران بین‌المللی ^{۱۴}	۲۷	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۱۴	آلن سی. برونویلد	مؤسسه لینکلن برای پژوهش و آموزش ^{۱۵}	۲۸	همکار اتاق‌های فکر
۱۵				
۱۶				
۱۷				

-
1. Kingston Reif
 2. Leonor Tomero
 3. Zbigniew Brzezinski
 4. Center for Strategic and International Studies
 5. William Odom
 6. Gary G. Sick
 7. Columbia University
 8. Bradley L. Bowman
 9. Council on Foreign Relations
 10. Ray Takeyh
 11. Richard N. Haass
 12. Gawdat Bahgat
 13. Indiana University of Pennsylvania
 14. International Campaign for Human Rights in Iran
 15. International Crisis Group
 16. Allan C. Brownfeld
 17. Lincoln Institute for Research and Education

استاد دانشگاه	دانشگاه ماساچوست (ام. آی. تي.) ^۲	جفری اي. فوردن ^۱	۲۹
استاد دانشگاه	دانشگاه ماساچوست (ام. آی. تي.) ^۳	ジム·والش ^۴	۳۰
استاد دانشگاه	دانشگاه ماساچوست (ام. آی. تي.) ^۴	جان تیرمن ^۵	۳۱
همکار اتفاق‌های فکر	دانشگاه ماساچوست (ام. آی. تي.) ^۶	جان تامسون ^۷	۳۲
فعال تشکل غیردولتی	شورای ملي ایرانی - امریکایی ^۸	تریتا پارسی ^۹	۳۳
از کارکنان پیشین دولت امریکا	بنیاد امریکای نوین ^{۱۰}	فلیلت لورت ^{۱۱}	۳۴
همکار اتفاق‌های فکر	بنیاد امریکای نوین ^{۱۲}	فریدا بریگان ^{۱۳}	۳۵
ستون نویس	روزنامه نیویورک تایمز ^{۱۴}	راجر کوهن ^{۱۵}	۳۶
استاد دانشگاه	دانشگاه نیویورک ^{۱۶}	بارت آر. روین ^{۱۷}	۳۷
استاد دانشگاه	دانشگاه نیویورک ^{۱۸}	فرهاد کاظمی ^{۱۹}	۳۸
استاد دانشگاه	دانشگاه نورث وسترن ^{۲۰}	اسفن کینز ^{۲۱}	۳۹
فعال تشکل غیردولتی	صندوق پلوشیر ^{۲۲}	جو کریسپونه ^{۲۳}	۴۰
همکار اتفاق‌های فکر	شرکت راند ^{۲۴}	جیمز آفه دوبیز ^{۲۵}	۴۱

1. Geoffrey E. Forden
2. Massachusetts Institute of Technology
3. Jim Walsh
4. John Tirman
5. John Thomson
6. Trita Parsi
7. National Iranian-American Council
8. Flynt Leverett
9. New America Foundation
10. Frida Berrigan
11. Roger Cohen
12. Barnett R. Rubin
13. New York University
14. Farhad Kazemi
15. Stephen Kinzer
16. Northwestern University
17. Joe Cirincione
18. Ploughshares Fund
19. James F. Dobbins

از کارکنان پیشین دولت امریکا	گروه تحلیل راهبردی انرژی و مسائل جهانی ^۳	جیلاری من لورت ^۲	۴۲
استاد دانشگاه	دانشگاه سیراکیوز ^۴	مهرزاد بروجردی	۴۳
استاد دانشگاه	دانشگاه ای. ان. دام. نگراس ^۶	رولا الحسینی ^۵	۴۴
همکار اتفاق‌های فکر	بنیاد ستیر ^۸	جنیو عبد ^۷	۴۵
عضو گروههای رانزی (در کنگره)	کمیته دوستان برای قانون کاری طی ^{۱۰}	جیم فاین ^۹	۴۶
افسر ناژنشسته نظامی	افسر ناژنشسته نظامی	ساموئل گاردنر ^{۱۱}	۴۷
فعال تشکل غیردولتی	انجمن دانشگاهیان امریکا ^{۱۳}	گلن شوانزر ^{۱۲}	۴۸
همکار اتفاق‌های فکر	دانشکده علوم دریایی امریکا ^{۱۵}	جان دبلیو. لمبرت ^{۱۴}	۴۹
از کارکنان پیشین دولت امریکا	انجمن سازمان ملل امریکا ^{۱۷}	ویلیام لوئیز ^{۱۶}	۵۰
استاد دانشگاه	دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس (بو. سی. ال. ای). ^{۱۹}	نیکی آر. کدی ^{۱۸}	۵۱
استاد دانشگاه	دانشگاه هاوایی ^{۲۱}	فریده فرخی ^{۲۰}	۵۲

1. RAND Corporation
2. Hillary Mann Leverett
3. Strategic Energy and Global Analysis
4. Syracuse University
5. Rola el-Husseini
6. Texas A.&M. University
7. Geneive Abdo
8. The Century Foundation
9. Jim Fine
10. The Friends Committee on National Legislation
11. Samuel Gardiner
12. Glenn Schweitzer
13. U.S. National Academies
14. John W. Limbert
15. U.S. Naval Academy
16. William Luers
17. United Nations Association of the U.S.A
18. Nikki R. Keddie
19. University of California at Los Angeles
20. Farideh Farhi
21. University of Hawaii

استاد دانشگاه	^۲ دانشگاه میشیگان	^۱ زولان آر. آی. کول	۵۳
استاد دانشگاه	^۴ دانشگاه مینه‌سوتا	^۳ ویلیام او. بیمن	۵۴
همکار اثاق‌های فکر	^۶ مرکز بین‌المللی وودرو ویلسون برای دانشوران	^۵ ویلیام جی. میلر	۵۵
همکار اثاق‌های فکر	^۷ مؤسسه مطالعات امنیت جهانی	پاپک یکتافر	۵۶

یکی از چهره‌های شاخص در حلقه سیاست‌ساز «تعامل راهبردی» **زیگنیو برژینسکی** است که در دولت کارترا سمت مشاور امنیت ملی رئیس جمهور را داشت. همان‌گونه که در جدول بالا آشکار است، چهار نفر از اعضای حلقه «تعامل راهبردی» از صاحب‌نظرانی هستند که محل خدمت اصلی آنها «شورای روابط خارجی امریکا» است. در میان آنها چهارهای مانند **ریچارد هاس** به چشم می‌خورد که رئیس «شورای روابط خارجی امریکا» است و در چهار سال نخست دولت جرج بوش مدیر بخش طراحی سیاست‌ها در وزارت امور خارجه بود. گفتنی است چهار نفر از اعضای «شورای روابط خارجی امریکا» نیز عضو حلقه سیاست‌ساز «تعامل ستیزه‌جویانه»‌اند. سه تن از حامیان سیاست «تعامل راهبردی» در «مرکز مطالعات کنترل سلاح و منع گسترش سلاح‌های کشتار جمعی»^۸ فعالیت دارند؛ از جمله ژنرال ژنرال بازنیسته، **رابرت گاردن**، که رئیس این مرکز است. از میان ۱۸۲ عضو شبکه بررسی مسائل ایران، چهار نفر از استادان دانشگاه ماساچوست (ام. آی. تی.) هستند که همگی آنها از سیاست «تعامل راهبردی» طرفداری می‌کنند.

در جدول ۱ نام سه اثاق فکر و گروه رایزنی^۹ را می‌توان دید که در زمینه روابط ایران - امریکا بسیار فعال هستند و اعضای آنها در حلقه سیاست‌ساز «تعامل راهبردی» حضور دارند. یکی از آنها «بنیاد امریکای نوین» بوده که قلینت لورت از

-
1. Juan R. I. Cole
 2. University of Michigan
 3. William O. Beeman
 4. University of Minnesota
 5. William G. Miller
 6. Woodrow Wilson Inter. Center for Scholars
 7. World Security Institute
 8. CACNP
 9. Advocacy Group

پژوهشگران ارشد آن است. لورت در دولت نخست جرج دبلیو. بوش، مدیر ارشد بخش امور خاورمیانه در شورای امنیت ملی امریکا بود. دو گروه دیگر نیز در رایزنی برای تصویب قوانین سرسختانه بر ضد جمهوری اسلامی ایران در کنگره امریکا فعال بوده‌اند. گروه اول، «کمیته دوستان برای قانون‌گذاری ملی» است که از گروه‌های فعال ضدجنگ از فرقه مسیحی کوکر¹ است. گروه دیگر، شورای ملی ایرانی - امریکایی² است؛ سازمانی ایرانی - امریکایی که در واشنگتن واقع شده و مؤسس آن تریتا پارسی است. پارسی تحصیلات دکترای خود را زیر نظر زیگنیز برژینسکی در دانشکده مطالعات پیشرفته بین‌المللی در دانشگاه جان هاپکینز گذرانده است. بودجه برخی از پژوهه‌های اخیر شورای ملی ایرانی - امریکایی را «صندوقد پلوشیرز» تأمین کرده که رئیس آن جو کرنسیونه، از اعضای حلقه «تعامل راهبردی» است.

۵-۲. تنبیه‌گری بدون تعامل

حدود هجدۀ درصد از اعضای شبکه بررسی مسائل ایران (۳۳ نفر) طرفدار راهبرد «تبنیه‌گری بدون تعامل» در مقابل جمهوری اسلامی ایران هستند. این رویکرد در بردارنده مجموعه اقداماتی از جمله تحریم، تهدیدهای نظامی و تلاش برای تغییر رژیم است که به‌گونه‌ای هماهنگ و منسجم در قالب یک راهبرد اجرا می‌شود. همه آن مواردی که طرفداران سیاست «تعامل راهبردی» پنداش می‌شمارند، از نظر حامیان سیاست «تبنیه‌گری بدون تعامل» شواهدی محکم بر وجود خطر بالفعل و آشکاری است که از سوی ایران امنیت ملی امریکا را تهدید می‌کند. از این دیدگاه، جمهوری اسلامی ایران خطری بزرگ برای امریکا و رژیم صهیونیستی به‌شمار می‌رود. استدلال محوری این حلقه بر این پایه استوار است که ایران هسته‌ای، تهدیدی قریب الوقوع است. از نظر جان بولتون، سفیر پیشین امریکا در سازمان ملل، «تقریباً به‌طورقطع مشخص است که [برنامه هسته‌ای ایران] از طرق دیپلماتیک قابل متوقف شدن نیست»(Bolton, 2008). از نظر سورمن پادهورتز، خروج ناگهانی گزارش

1. Quaker
2. NIAC

نوامبر ۲۰۰۷ «برآورده اطلاعات ملی»^۱ امریکا از طبقه‌بندی محترمانه و انتشار مفادی از آن که بر عدم تلاش جمهوری اسلامی ایران برای تولید سلاح هسته‌ای پس از سال ۲۰۰۳ تأکید می‌ورزد، «بمبی از نوعی دیگر بود که جهان را تکان داد». در پی این گزارش، پیش‌فرض «تلاش ایران برای تولید سلاح هسته‌ای» که همواره بی‌چون و چرا پذیرفته می‌شد، نیاز به بازنگری پیدا کرد (Podhoretz, 2008). آن‌گونه که کنث تیمرمن، بنیان‌گذار و رئیس «بنیاد دموکراسی در ایران» می‌گوید، هم‌اکنون «ایران به تلاش خود برای به دست آوردن قابلیت تولید سلاح‌های هسته‌ای ادامه می‌دهد، در حالی که نیت سیاسی خود برای ساختن بمب هسته‌ای را مخفی نگه داشته است» (Timmerman, 2008).

با آنکه حامیان سیاست «تبیه‌گری بدون تعامل»، خطر ایران را برای امنیت ملی امریکا بر پایه پیش‌بینی تهدید ناشی از ایرانی هسته‌ای بیان می‌کنند، در واقع ماهیت حکومت جمهوری اسلامی ایران است که از نظر آنها خطری جدی برای امریکاست. فرانک جی. گافنی، رئیس «مرکز سیاست امنیتی» طی مقاله‌ای در روزنامه واشنگتن پست می‌گوید: «ایران از زمان انقلاب ۱۹۷۹ تاکنون با کشور ما در حال جنگ بوده است. توصیه او این است که امریکا باید همه امکانات خود را برای بی‌ثبات کردن ایران و درنهایت تغییر حکومت ایران به کار گیرد. این اقدامات شامل مواردی چون تحریم‌هایی که از سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز ایران جلوگیری کند، پایین آوردن قیمت نفت، کمک کردن به مردم ایران برای سرنگونی حکومت ایران با استفاده از همه شیوه‌های آشکار و پنهان و محفوظ داشتن گزینه حمله نظامی به منزله راهبردی قابل استفاده، است. از نظر گافنی «ما [امریکایی‌ها] نباید دچار تخیلات باشیم. ما از جنگ گریزی نخواهیم داشت»؛ زیرا این «جنگی است که ملاها سال‌هاست با ما آغاز کرده‌اند» (Gaffney, 2008). چنان‌که مشاهده می‌شود، در واقع تهدید ناشی از «ماهیت اسلامی حکومت ایران» است که از نظر این حلقه، هسته‌ای شدن این کشور را به حادثه‌ای فاجعه‌آمیز تبدیل می‌کند. در ضمن به دلیل همین ماهیت اسلامی، دولت ایران غیرقابل اعتماد و غیرقابل اطمینان

1. National Intelligence Estimate

تشخیص داده می‌شود.

این پیش‌فرض هاست که سیاست «بازدارندگی» را در نگاه حلقه «تبیه‌گری بدون تعامل» سیاستی شکست خورده جلوه می‌دهد. ازنظر پادهورتز، سردبیر ارشد مجله کامتری، «سیاست بازدارندگی را نمی‌توان درباره رژیمی به کار برد که به دست انقلابیون فاشیست اسلامی اداره می‌شود؛ کسانی که نه تنها حاضرند برای عقاید خود جان دهنده، بلکه حفظ جان مردمشان به اندازه گسترش دادن ایدئولوژی و قدرتشان برای آنان اهمیت ندارد». پادهورتز بر این نکته تأکید می‌ورزد که «اگر ملاها به مب اتم دست یابند، دیگر آنها نیستند که مورد بازدارندگی قرار می‌گیرند، بلکه ما هستیم» (Podhoretz, 2008).

با توجه به نوع نگاه اعضای حلقه «تبیه‌گری بدون تعامل» درباره ماهیت دولت جمهوری اسلامی ایران، این افراد به شدت متقد متصد ورود امریکا به مذاکرات هسته‌ای چندجانبه با ایران در اوخر دولت بوش بودند. ازنظر آنها این اقدام، تجدیدنظر در سیاست کاندولیزا رایس به شمار می‌آمد که پیشتر اعلام کرده بود تا وقتی ایران به گونه‌ای قابل اثبات غنی‌سازی اورانیوم را متوقف نکند، امریکا با این کشور وارد مذاکره نخواهد شد. این انتقادها ناظر به تصمیم دولت بوش برای اعزام نماینده‌ای - البته فقط یک بار- به مذاکرات پنج به علاوه یک با ایران در ژوئیه ۲۰۰۸ بود (Kessler, 2008).

روشن است که در راهبرد «تبیه‌گری بدون تعامل»، سلاحی سیاسی شناخته می‌شود که هدف نهایی آن «تغییر رژیم» است. چکیده دیدگاه «تبیه‌گری بدون تعامل» را می‌توان در سخنان **مايكل لدين** یافت که در «بنیاد دفاع از دموکراسی»^۱ دارای عنوان «دانشور آزادی»^۲ است: «همه مشکل ما از این رژیم است. اگر رژیم را تغییر بدھیم، مشکل هسته‌ای قابل مدیریت می‌شود. اما اگر اجازه دھیم ملاها در جای خود باشند، آن گاه سلاح‌های هسته‌ای به طور مستقیم، ما و دوستانمان و متحداتمان را تهدید خواهد کرد. بدین ترتیب مخاطرات آن جنگ تروریستی که ۲۷ سال قبل [با ما] آغاز کردند، افزایش خواهد یافت». از نظر لдин «در ایران دست کم

1. Foundation for Defense of Democracy
2. Freedom Scholar

هفتاد درصد مردم رؤیای یک انقلاب [برای سرنگونی جمهوری اسلامی] را در سر دارند». اما آنها «در انتظار نشانه‌های محکمی از حمایت ما هستند» (Leeden, 2006).

یکی دیگر از چهره‌های طرفدار راهبرد «تبیه‌گری بدون تعامل» ایان برمن، قائم مقام «شورای سیاست خارجی امریکا»^۱ و عضو «کمیته خطر فعلی»^۲ است که بهشدت از دستاوردهای ناچیز دیپلماسی عمومی دولت بوش در برخورد با جمهوری اسلامی ایران ناراضی است. از نظر برمن، دولت بوش نتوانست «یک فضای خالی سیاسی برای شکوفایی جایگزین‌های واقعی رژیم فراهم آورد». برمن هشدار می‌دهد که دولت جدید امریکا باید از «معامله‌های دیپلماتیک کوتاه‌مدت با ایران»، که می‌تواند موجب از بین رفتن چشم‌انداز «تغییر رژیم» شود، پرهیزد (Berman, 2008).

از نظر برمن یکی از سازوکارهای مهم رویارویی قاطعانه با جمهوری اسلامی ایران، استفاده از دیپلماسی عمومی تهاجمی است. در سال ۲۰۰۷ برمن کتاب «مبازه با تهران: راهبردهایی برای رویارویی با جمهوری اسلامی»^۳ را گردآوری کرد. این کتاب نگاهی جامع به طیفی از توصیه‌ها برای دیپلماسی عمومی امریکا دارد که مورد حمایت حلقه «تبیه‌گری بدون تعامل» است. یکی از فصل‌های این کتاب، که به قلم برمن، رابرт ای. شادرلر و بیژن آر. کیان نوشته شده، به‌طور مشخص به مسائل دیپلماسی عمومی در قبال جمهوری اسلامی ایران می‌پردازد. به باور برمن و همکارانش، در «مبازه [امریکا] برای تسخیر اذهان و قلوب، هیچ میدان جنگی مهم‌تر از [نبرد با] جمهوری اسلامی نیست؛ [کشوری] که کانون فکری و سیاسی اسلام شیعی جهانی است» (Schadler, Kian, and Berman, 2007: 33).

برمن در کتاب دیگر خود با عنوان «خیزش تهران: چالش ایران برای امریکا»^۴ نیز که در سال ۲۰۰۵ منتشر شده است، تأکید می‌کند که تقویت پیام‌هایی مانند موارد فوق در قالب برنامه‌های ارتباطی و فرهنگی چهره‌به‌چهره سبب می‌شود «پیوندهای فکری میان مردم

-
1. American Foreign Policy Council
 2. Committee on the Present Danger
 3. Taking on Tehran: Strategies for Confronting the Islamic Republic
 4. Tehran Rising: Iran's Challenge to the United States

ایران و آیت‌الله‌ها سست شود» (Berman, 2005: 139). چنین برنامه‌هایی باید مخاطب اصلی خود را جوانان ایران در نظر بگیرند که اکثریت جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. به باور برمن و همکارانش، اینترنت بهترین و کم‌آسیب‌ترین رسانه برای برقراری ارتباط با جامعه ایران است. نویسنده‌گان مقاله مزبور بر ضرورت استفاده از «تکنیک‌های پیشرفته اینترنتی (مانند پادکست‌ها، ایمیل‌های دسته‌جمعی، خبرنامه‌های ایمیلی و باز انتشار دادن اخبار)» برای جریان یافتن اطلاعات به‌سوی فعالان ایرانی بدون هرگونه مزاحمتی از سوی دولت تأکید می‌کنند (Schadler, Kian, and Berman, 2007: 37).

جدول شماره ۲، فهرستی از اعضای حلقه سیاست‌ساز «تبیه‌گری بدون تعامل» را نشان می‌دهد.

جدول ۲. اعضای حلقه سیاست‌ساز «تبیه‌گری بدون تعامل»

ردیف	نام	محل کار / نوع کار	دسته‌بندی کار
۱	جان آر. بولتون	مؤسسه امریکن انتربرايز ^۲	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۲	ریچارد پرل	مؤسسه امریکن انتربرايز	از کارکنان پیشین دولت امریکا
۳	دانیل پلتکا	مؤسسه امریکن انتربرايز	همکار اثاق‌های فکر
۴	فردریک دبلیو. کagan	مؤسسه امریکن انتربرايز	همکار اثاق‌های فکر
۵	マイکل روین	مؤسسه امریکن انتربرايز	همکار اثاق‌های فکر
۶	ایلان آی. برمن	شورای سیاست خارجی امریکا ^۴	همکار اثاق‌های فکر
۷	مارک وستون	نویسنده	نویسنده
۸	اویز روین	نویسنده	اقصر بازنشسته نظامی

1. John R. Bolton
2. American Enterprise Institute
3. Richard Perle
4. Danielle Pletka
5. Frederick W. Kagan
6. Michael Rubin
7. Ilan I. Berman
8. American Foreign Policy Council
9. Mark Weston
10. Uzi Rubin

نویسنده	۱ گروه بنادر	امیر طاهری	۹
همکار اتاق‌های فکر	۳ مرکز آزادی در خاورمیانه	۲ نیر بومز	۱۰
همکار اتاق‌های فکر	۵ مرکز سیاست امنیتی	۴ فرانک جی. گافنی	۱۱
ستون‌نویس	۷ مجله کاستری	۶ نورمن پادھورتز	۱۲
همکار اتاق‌های فکر	بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها	۸ مایکل ای. لدین	۱۳
همکار مؤسسه‌تولید فکر	بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها	۹ اردى اف. کینتری	۱۴
همکار اتاق‌های فکر	بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها	۱۰ روئل مارک گرشت	۱۵
غضو گروههای رایزنی	بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها	۱۱ کنث آر. تیمرمن	۱۶
از کارکنان پیشین دولت امریکا	۱۳ فاکس نیوز	۱۲ توماس جی. مک‌اینرنی	۱۷
از کارکنان پیشین دولت امریکا	۱۵ گروه شرکای راهبردی جهانی	۱۴ دیوید ام. دنهی	۱۸
همکار اتاق‌های فکر	۱۷ بنیاد هریتج	۱۶ آریل کوهن	۱۹
همکار اتاق‌های فکر	بنیاد هریتج	۱۸ جیمز فلیپس	۲۰
همکار اتاق‌های فکر	بنیاد هریتج	۱۹ نیل گاردینر	۲۱

1. Benador Associates
2. Nir Boms
3. Center for Freedom in the Middle East
4. Frank J. Gaffney
5. Center for Security Policy
6. Norman Podhoretz
7. Commentary Magazine
8. Michael A. Ledeen
9. Orde F. Kittrie
10. Reuel Marc Gerecht
11. Kenneth R. Timmerman
12. Thomas G. McInerney
13. Fox News
14. David M. Denehy
15. Global Strategic Partners
16. Ariel Cohen
17. Heritage Foundation
18. James Phillips
19. Nile Gardiner

۱. شایان آریا	۲۲	شایان آریا	۱
۲. مؤسسه نظارت بر صلح و تسامح فرهنگی	۲	همکار اتاق‌های فکر	
۳. کیمرلی کagan	۲۳	همکار اتاق‌های فکر	۴
۴. مؤسسه مطالعات جنگ		همکار اتاق‌های فکر	
۵. ریموند تانتر	۲۴	همکار اتاق‌های فکر	۶
۶. علی صفوی	۲۵	عضو گروههای رایزنی	۷
۷. دانیل گالنتن	۲۶	همکار اتاق‌های فکر	۹
۸. لوییز رنه برس	۲۷	استداد دانشگاه	۱۱
۹. مؤسسه پوتوماک برای مطالعه سیاست‌ها		همکار اتاق‌های فکر	
۱۰. جیمز ای. لیونز	۲۸	افسر بازنشسته نظامی	ارتش امریکا (بازنشسته)
۱۱. رامی لوا	۲۹	افسر بازنشسته نظامی	ارتش امریکا (بازنشسته)
۱۲. جرالد اف. سایب	۳۰	ستون نویس	روزنامه وال استریت ۹ورنال
۱۳. جیمز جی. زوموالت	۳۱	افسر بازنشسته نظامی	روزنامه واشنگتن تایمز
۱۴. جفری تی. کوهنر	۳۲	ستون نویس	روزنامه واشنگتن تایمز
۱۵. رونن برگمن	۳۳	ستون نویس	یدیوث آهرونوثر

در این حلقه، سه اتاق فکر با نام‌های «مؤسسه امریکن انترپرایز»، «بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» و «بنیاد هریتچ» دیده می‌شود که از اتخاذ سیاست «تبیه‌گری بدون

-
1. Shayan Arya
 2. Inst. For Monitoring Peace & Cultural Tolerance
 3. Kimberly Kagan
 4. Institute for the Study of War
 5. Raymond Tanter
 6. Iran Policy Committee
 7. Near East Policy Research
 8. Daniel Gallington
 9. Potomac Institute for Policy Studies
 10. Louis Rene Beres
 11. Purdue University
 12. James A. Lyons
 13. Rami Loya
 14. Gerald F. Seib
 15. James G. Zumwalt
 16. Jeffrey T. Kuhner
 17. Ronen Bergman
 18. Yedioth Ahronoth

تعامل» در برابر جمهوری اسلامی ایران فعالانه پشتیبانی کرده‌اند. هیچ‌یک از اعضای دیگر این سه اتفاق فکر در سه حلقه سیاست‌ساز دیگر حضور ندارند.

دیوید دنهی^۱ یکی دیگر از اعضای برجسته این حلقه است. او در مقام یکی از مشاوران ارشد دفتر امور خاور نزدیک وزارت امور خارجه امریکا، در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ «هماهنگ‌کننده دستورکار برای آزادی ایران»^۲ بود. ریچارد پرل، رئیس کمیته مشاوران هیئت تدوین سیاست دفاعی امریکا^۳ در دولت نخست جرج بوش، از دیگر چهره‌های تأثیرگذار حلقه «تبیه‌گری بدون تعامل» است.

۳-۵. تعامل ستیزه‌جویانه

گروه سوم از «متخصصان ایران» بر این باورند که استفاده از سیاست تعاملی مجهر به چماق‌های هراس‌انگیز و هویج‌های اشتها آور^۴، تنها راه ممکن برای کنار آمدن با با ایران است. حلقه سیاست‌ساز «معامل ستیزه‌جویانه» با ۸۳ عضو (۴۶ درصد اعضاء) بزرگ‌ترین حلقه در شبکه بررسی مسائل ایران است. این دسته از کارشناسان نیز، همانند اعضای حلقه «تبیه‌گری بدون تعامل»، بر آن هستند که سیاست‌ها و اقدامات جمهوری اسلامی ایران از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹ منافع امریکا را در منطقه خاورمیانه به خطر انداخته است و هم‌اکنون نیز این کشور خطری جدی برای رژیم صهیونیستی به شمار می‌آید. از این دیدگاه، جمهوری اسلامی ایران بزرگ‌ترین تهدید برای امنیت ملی امریکاست و اعضای این حلقه تأکید می‌ورزند که باید از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای جلوگیری شود.

با وجود شباهت‌هایی با رویکرد «تبیه‌گری بدون تعامل»، حلقه «معامل ستیزه‌جویانه» گرینه تعامل و گفت‌وگو با جمهوری اسلامی ایران را یکسره نقی نمی‌کند. اما برخلاف حلقه «معامل راهبردی»، نگاه این طیف به تعامل، چونان چتری نیست که در سایه آن بتوان دیگر مسائل میان ایران و امریکا را نیز حل کرد. این تفاوت بدین دلیل است که اعضای حلقه «معامل ستیزه‌جویانه» باور ندارند جمهوری

-
1. Iran Freedom Agenda Coordinator
 2. Defense Policy Board Advisory Committee
 3. Sharp Sticks and Appetizing Carrots

اسلامی ایران هرگز بتواند شریک دیپلماتیک در خور اعتمادی به شمار آید. به نظر آنها، منافع این کشور همواره با منافع امریکا و رژیم صهیونیستی در تضاد خواهد بود؛ لذا این کشور تا زمانی که مجبور نشود، رفتار متفاوتی از خود نشان نخواهد داد. این گروه از متخصصان سیاست خارجی، استفاده راهبردی از «چماق‌های هراس‌انگیز» و «هویج‌های اشتها آور» را برای تغییر رفتار جمهوری اسلامی ایران توصیه می‌کنند. البته در تجویز نوع چماق و هویج و نسبت آنها، اعضای این حلقه اختلاف نظرهایی دارند. در این رویکرد با اینکه «تغییر رژیم» به مثابه راهبردی بلندمدت حفظ می‌شود، تعامل تاکتیکی با جمهوری اسلامی ایران در کوتاه‌مدت، برای متوقف کردن فعالیت‌های هسته‌ای ضروری شناخته می‌شود.

در حوزه دیپلماسی عمومی، این گروه معتقد‌نند اقدامات کنونی باید به گونه‌ای غیرآشکارتر تداوم یابد. ادامه تعامل با ایران، در صورت همراهی این کشور، از نظر آنها عامل نجات جمهوری اسلامی نخواهد بود، بلکه نفرینی است که در قالب یک موهبت ارائه می‌شود. چنین تعاملی به جامعه ایران امکان می‌دهد تا از طریق ارتباط با جامعه امریکا رشد و گشايش یابد و این در اصل زمینه تحقق هدف بلندمدت، یعنی «تغییر رژیم» را فراهم می‌آورد. بدین ترتیب، تعامل، به منزله یکی از تاکتیک‌هایی شناخته می‌شود که استفاده از آنها به طور هماهنگ با تاکتیک‌های دیگر به واشنگتن توصیه می‌شود. هدف این تاکتیک‌ها توقف پیشرفت هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، و به طور کلی، جلوگیری از گسترش نفوذ این کشور در منطقه است.

در حالی که اعضای حلقه «معامل راهبردی» دوام حیات جمهوری اسلامی را پس از سی سال، آن‌هم سال‌هایی که شامل جنگ، انزوا و تحريم این کشور بوده، شاهدی بر شکست چنین تاکتیک‌هایی می‌دانند، از نظر طرفداران «معامل ستیزه‌جویانه» علت اصلی این شکست، نبود رویکردی یکپارچه بوده است که از همه گزینه‌های پیش‌گفته به شیوه‌ای هماهنگ استفاده کند. افزون بر این در نگاه اخیر و برخلاف تحلیل طرفداران «معامل راهبردی»، آسیب‌پذیری جمهوری اسلامی ایران در برابر فشارهای خارجی بسیار بالا ارزیابی می‌شود. در اینجا مشاهده می‌شود که حلقه «معامل ستیزه‌جویانه» در ارزیابی میزان آسیب‌پذیری ایران و ضعف‌های این کشور بیشتر به حلقه «نبیه‌گری بدون تعامل» نزدیک است. از این‌رو حتى «تغییر

رژیم» نیز گزینه‌ای کارآمد شمرده می‌شود، البته گزینه‌ای برای درازمدت. البته گفتنی است که همه اعضای حلقه «معامل ستیزه‌جویانه»، حملات نظامی به زیرساخت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران را توصیه نمی‌کنند. بر این اساس، حتی می‌توان این حلقه را به دو زیرمجموعه تقسیم کرد: آنها که استفاده از حمله نظامی را توصیه می‌کنند و آنها که بهدلیل محاسبات عمل‌گرایانه، از چنین توصیه‌ای خودداری می‌ورزند. از آنجاکه تمرکز این پژوهش بر مسئله هسته‌ای ایران نبود، این تقسیم‌بندی در زیرمجموعه حلقه «معامل ستیزه‌جویانه» انجام شد.

اعضای گروه ویژه، با ارائه استدلالی، از گزینه «تغییر رژیم» نیز حمایت می‌کنند: «از آنجاکه دانش هسته‌ای بازگرفتنی نیست، اگر جمهوری اسلامی دست از بلندپروازی‌های هسته‌ای خود نکشد، آن‌گاه شاید تنها راه حل باقی‌مانده تغییر رژیم باشد»⁽⁶⁵⁾. Bipartisan Policy Center, 2008: 65). در اینجا منشأ اصلی تهدید ناشی از جمهوری اسلامی ایران تلویحًا دانش غنی‌سازی اورانیوم معرفی می‌شود. به جای آنکه یک برنامه تولید سلاح‌های هسته‌ای منشأ تهدید باشد، نفس توانایی جمهوری اسلامی ایران در غنی‌سازی اورانیوم تهدید تلقی می‌شود. به نظر می‌رسد حتی انتشار برآورد اطلاعاتی امریکا در سال ۲۰۰۷ که در آن با «اطمینان بالا» اعلام شده بود ایران هم‌اکنون برنامه‌ای برای تولید سلاح هسته‌ای ندارد، تغییر چندانی در محاسبات حلقه «معامل ستیزه‌جویانه» پدید نیاورده است (National Intelligence Council, 2007). از همین رو، راه حل نهایی، انتقال اختیار این دانش به حکومتی است که رابطه دوستانه‌تری با امریکا و رژیم صهیونیستی داشته باشد. راه اندادختن ناآرامی‌های صنفی و کارگری، به عنوان کم خطرترین گزینه برای «تغییر رژیم» توصیه می‌شود. اما نویسنده‌گان این گزارش، حمایت از گروه‌های سیاسی تبعیدی، همچون سلطنت طلبان و مجاهدین خلق را راهکار اثربخشی برای تغییر حکومت نمی‌دانند؛ زیرا «در میان آنها کمتر گروهی یافت می‌شود که از حمایت چندانی در داخل ایران برخوردار باشد». گروه ویژه «مرکز سیاست فرازبی» اساساً در کارآمدی سازمان مجاهدین خلق، «که هم بر ضد منافع غرب و هم بر ضد منافع ایران اقدامات تروریستی انجام داده است»، تردید دارد؛ زیرا این سازمان بهدلیل همکاری با صدام حسين در دوران جنگ ایران و عراق، نزد بسیاری از مردم ایران منفور است. بنا بر

این گزارش، نگاه ایرانیان به سازمان مجاهدین خلق «همچون نگاه امریکایی‌ها به جان واکر لیند^۱ است؛ همان دانشجوی امریکایی که به نیروهای طالبان پیوست و با کشور خودش جنگید». درحالی‌که این گزارش به نقش سازمان مجاهدین خلق در «ارائه اطلاعات مفید و تأییدشده از برنامه هسته‌ای ایران» اشاره می‌کند، این سازمان را بهدلیل «عقاید عجیب و غریب و رفتار افسوس‌زده» اعضا‌یاش، جایگزین درخور اتکایی برای حکومت ایران نمی‌داند (Bipartisan Policy Center, 2008: 66).

خلاصه اینکه حلقه سیاست‌ساز «تعامل ستیزه‌جویانه» استفاده از تعامل و مذاکره را به منزله تاکتیکی در میان مجموعه‌ای از چماق‌ها و هویچ‌ها ضروری می‌داند، تا در کوتاه‌مدت اهدافی چون توقف برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران و قطع نفوذ منطقه‌ای آن تحقق یابد و در درازمدت نیز هدف تغییر حکومت دنبال شود. فهرستی از اعضای حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. اعضای حلقه سیاست‌ساز «تعامل ستیزه‌جویانه»

ردیف	نام	محل کار/نوع کار	دسته‌بندی کار
۱	مانی پارسی	نویسنده	
۲	مارک پریس	۳ بیکر دونلسون	از کرکان پشن جلت امریکا
۳	استیو رادمنکر	۵ بی. جی. آر. هولدنینگ	از کرکان پشن جلت امریکا
۴	گregory Johnson	۷ مرکز سیاست‌های فراخربی	افسر نظامی بازنشته
۵	رونالد کیز	مرکز سیاست‌های فراخربی	افسر نظامی بازنشته
۶	ر. جیمز وولسی	۹ بوز ان همیلتون	از کرکان پشن جلت امریکا

1. John Walker Lindh
2. Mark Parris
3. Baker Donelson
4. Steve Rademaker
5. BGR Hdding LLC
6. Gregory Johnson.
7. Bipartisan Policy Center
8. Ronald Keys
9. R. James Woolsey

همکار اثاق‌های فکر	۳ مؤسسه بروکینز	۲ بروس ریدل	۷
همکار اثاق‌های فکر	۴ مؤسسه بروکینز	۳ کایتلن تالمیج	۸
همکار اثاق‌های فکر	۵ مؤسسه بروکینز	۴ دانیل ال. بایمن	۹
همکار اثاق‌های فکر	۶ مؤسسه بروکینز	۵ ایو دالدر	۱۰
از کرکل پشن دولت امریکا	۷ مؤسسه بروکینز	۶ مارتین اس. ایندیک	۱۱
همکار اثاق‌های فکر	۸ مؤسسه بروکینز	۷ مایکل اوہانلون	۱۲
همکار اثاق‌های فکر	۹ مؤسسه بروکینز	۸ فلیپ گوردون	۱۳
از کرکل پشن دولت امریکا	۱۰ کپلن و درایزل	۹ والتر اسلوکومب	۱۴
همکار اثاق‌های فکر	۱۱ بنیاد کارنگی برای صلح بین‌الملل	۱۰ جرج پرکوویچ	۱۵
همکار اثاق‌های فکر	۱۲ بنیاد کارنگی برای صلح بین‌الملل	۱۱ نیما گرامی	۱۶
همکار اثاق‌های فکر	۱۳ مرکز مطالعات امنیت امریکای نوین	۱۲ جیمز ان. میلر	۱۷
همکار اثاق‌های فکر	۱۴ مرکز مطالعات امنیت امریکای نوین	۱۳ کورت آم کمبل	۱۸
همکار اثاق‌های فکر	۱۵ مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی	۱۴ آنتونی اچ. کوردزمن	۱۹
از کرکل پشن دولت امریکا	۱۶ دانشگاه کلمبیا	۱۵ جیمز روین	۲۰

1. Booz Allen Hamilton
2. Bruce Riedel
3. Brookings Institution
4. Caitlin Talmadge
5. Daniel L. Byman
6. Ivo Daalder
7. Martin S. Indyk
8. Michael O'Hanlon
9. Philip Gordon
10. Walter Slocombe
11. Caplin & Drysdale
12. George Perkovich
13. Carnegie Endowment for International Peace
14. James N. Miller
15. Center for a New American Security
16. Kurt M. Campbell
17. Anthony H. Cordesman
18. Center for Strategic and International Studies

از کرکان پشن دولت امریکا	شورای روابط خارجی ^۴	جیمز روشه ^۳	۲۱
همکار اثاق های فکر	شورای روابط خارجی	گری سامور ^۵	۲۲
همکار اثاق های فکر	شورای روابط خارجی	میکل گرسون ^۶	۲۳
همکار اثاق های فکر	شورای روابط خارجی	رابرت بلکویل ^۷	۲۴
از کرکان پشن دولت امریکا	شورای مشوری اطلاعات خارجی ^۹	چارلز راب ^۸	۲۵
همکار اثاق های فکر	مرکز مطالعات سیاست امنیتی دن ^{۱۰}	شهرام چوبین	۲۶
از کرکان پشن دولت امریکا	دانشگاه جرج تاون ^{۱۲}	ست رابینسون ^{۱۱}	۲۷
استاد دانشگاه	دانشگاه جرج تاون	آنتونی لیک ^{۱۳}	۲۸
از کرکان پشن دولت امریکا	گروه راهبردهای جهانی ^{۱۵}	جان هیلن ^{۱۴}	۲۹
از کرکان پشن دولت امریکا	مشاوران گود هاربر ^{۱۷}	ریچارد کلارک ^{۱۶}	۳۰
همکار اثاق های فکر	مؤسسه هوور ^{۱۸}	عباس میلانی	۳۱
همکار اثاق های فکر	مؤسسه هادسون ^{۲۰}	کنث وینستین ^{۱۹}	۳۲

-
1. James P. Rubin
 2. Columbia University
 3. James Roche
 4. Council on Foreign Relations
 5. Gary Samore
 6. Michael Gerson
 7. Robert Blackwill
 8. Charles Robb
 9. Foreign Intelligence Advisory Board
 10. Geneva Centre for Security Policy
 11. Seth Robinson
 12. Georgetown University
 13. Anthony Lake
 14. John Hillen
 15. Global Strategies Group
 16. Richard Clarke
 17. Good Harbor Consulting
 18. Hoover Institution
 19. Kenneth Weinstein
 20. Hudson Institute

همکار اتاق های فکر	۲ مؤسسه مطالعات امنیت ملی	۱ امیلی لاندو	۳۳
همکار اتاق های فکر	۳ ادن اران	۳۴	
همکار اتاق های فکر	۴ پتریک آم کوفن	۳۵	
همکار اتاق های فکر	۵ مؤسسه مطالعات راهبردی ملی	۳۵	
همکار اتاق های فکر	۶ دیوید آلبرایت	۳۶	
همکار اتاق های فکر	۷ مؤسسه علوم و امنیت بین الملل	۳۷	
همکار اتاق های فکر	۸ زاکلین شایر	۳۷	
همکار اتاق های فکر	۹ مارک فیتزپاتریک	۳۸	
از کرکان پشن جولت امریکا	۱۰ مؤسسه بین المللی مطالعات راهبردی	۱۱ ساموئل لویس	۳۹
همکار اتاق های فکر	۱۲ کانون سیاست اسرائیل	۱۳ لیلادی جرجل	۴۰
همکار اتاق های فکر	۱۴ مؤسسه مطالعات سیاست عمومی چیز بیکر	۱۵ مکس کامپلأن	۴۱
استاد دانشگاه	۱۶ مؤسسه بهودی امور امنیت ملی	۱۷ فؤاد عجمی	۴۲
از کرکان پشن جولت امریکا	۱۸ دانیل کوتمن	۱۹ کینگ و اسپالدینگ	۴۳
افسر نظامی نازنشسته	۲۰ چاک والد	۱ ال - ۳ کامبینیشن	۴۴

1. Emily Landau
2. Institute for National Security Studies
3. Oden Eran
4. Patrick M. Cronin
5. Institute for National Strategic Studies
6. David Albright
7. Institute for Science and International Security
8. Jacqueline Shire
9. Mark Fitzpatrick
10. International Institute for Strategic Studies
11. Samuel Lewis
12. Israel Policy Forum
13. Edward P. Djerejian
14. James A. Baker III Institute for Public Policy
15. Max Kampelman
16. Jewish Institute for National Security Affairs
17. Johns Hopkins University
18. Daniel Coats
19. King & Spalding
20. Chuck Wald

۴۵	مایکل دی. هیز	۲	افسر نظامی
۴۶	وین وبر	۳	از کرکل پشن دولت امریکا
۴۷	تماس ل فریدمن	۴	صندوق ملی برای دموکراسی
۴۸	جفری کمب	۵	ستون نویس
۴۹	هنری سوکولسکی	۶	همکار اثاق های فکر
۵۰	دنیس راس	۷	همکار اثاق های فکر
۵۱	جان او. برنان	۸	از کارکنان دولت اوباما
۵۲	میکل مک فول	۹	اموزش سیاست منع گسترش سلاح های اتمی
۵۳	ریچارد هالبروک	۱۰	از کارکنان دولت اوباما
۵۴	سمثنا پوئر	۱۱	از کارکنان دولت اوباما
۵۵	سوزان رایس	۱۲	از کارکنان دولت اوباما
۵۶	توماس دونیلون	۱۳	از کارکنان دولت اوباما
۵۷	استیو ای. یتیو	۱۴	از کارکنان دولت اوباما
۵۸	دیوید کی	۱۵	دانشگاه اولد دومینیون
		۱۶	استاد دانشگاه
		۱۷	از کرکل پشن دولت امریکا
		۱۸	مؤسسه پوتوماک برای مطالعه سیاست ها

1. L-3 Communications
2. Michael D. Hays
3. Vin Weber
4. National Endowment for Democracy
5. Thomas L. Friedman
6. Geoffrey Kemp
7. Nixon Center
8. Henry Sokolski
9. Nonproliferation Policy Education
10. John O. Brennan
11. Michael McFaul
12. Richard Holbrooke
13. Samantha Power
14. Susan Rice
15. Thomas Donilon
16. Steve A. Yetiv
17. Old Dominion University
18. David Kay

همکار اتاق های فکر	پروژه دفاع پیشگیرانه ^۲	لشون بی. کلتز ^۱	۵۹
همکار اتاق های فکر	شرکت راند	چارلز ولف ^۳	۶۰
همکار اتاق های فکر	شرکت راند	فردریک وهری ^۴	۶۱
همکار اتاق های فکر	شرکت راند	جوولدی گین ^۵	۶۲
همکار اتاق های فکر	شرکت راند	کیث کرین ^۶	۶۳
همکار اتاق های فکر	شرکت راند	رولی لال ^۷	۶۴
افسر نظامی	دانشکده مطالعات نظامی پیشرفته ^۸	پت پروکتور ^۸	۶۵
همکار اتاق های فکر	مرکز شالم ^{۱۱}	مایکل بی. اورن ^{۱۰}	۶۶
از کرکان پشن دولت امریکا	گروه آلبرت ^{۱۳}	وندی شرمن ^{۱۲}	۶۷
از کرکان پشن دولت امریکا	دی نیو اسکول ^{۱۵}	باب کری ^{۱۴}	۶۸
استاد دانشگاه	کالج جنگ ارتش امریکا ^{۱۷}	بیلیو اندروتبل ^{۱۶}	۶۹
از کرکان پشن دولت امریکا	گروه متحдан علیه ایران هسته ای ^{۱۹}	ملک دی بلاس ^{۱۸}	۷۰
افسر نظامی	نیروی هوایی امریکا ^۲	چارلز آنگلاس ^۱	۷۱

1. Ashton B. Carter
2. Preventive Defense Project
3. Charles Wolf
4. Frederic Wehrey
5. Jerrold D. Green
6. Keith Crane
7. Rollie Lal
8. Pat Proctor
9. School for Advanced Military Studies
10. Michael B. Oren
11. Shalem Center
12. Wendy Sherman
13. The Albright Group
14. Bob Kerrey
15. The New School
16. W. Andrew Terrill
17. U. S. Army War College
18. Mark D. Wallace
19. United Against Nuclear Iran

استاد دانشگاه	۳ دانشگاه سنت اندریو	علی انصاری	۷۲
ستون نویس	۵ وانتی فایر	کریستوفر هیچز	۷۳
همکار اثاق‌های فکر	۶ مؤسسه واشنگن برای مطالعه سیاست خاور نزدیک	دیوید مکفیسکی	۷۴
همکار اثاق‌های فکر	۸ مؤسسه واشنگن برای مطالعات سیاست خاور نزدیک	متو لویت	۷۵
همکار اثاق‌های فکر	۹ مؤسسه واشنگن برای مطالعات سیاست خاور نزدیک	مهدی خاجی	۷۶
همکار اثاق‌های فکر	۱۰ مؤسسه واشنگن برای مطالعات سیاست خاور نزدیک	ملکل جکوبسن	۷۷
همکار اثاق‌های فکر	۱۱ مؤسسه واشنگن برای مطالعه سیاست خاور نزدیک	راپرت ساتloff	۷۸
همکار اثاق‌های فکر	۱۲ روزنامه واشنگتن پست	دیوید اکناتیوس	۷۹
ستون نویس	۱۳ روزنامه واشنگتن پست	جیم هوگلاند	۸۰
ستون نویس	۱۴ روزنامه واشنگتن تایمز	باربارا سلاوین	۸۱
ستون نویس	۱۵ روزنامه واشنگتن تایمز	هارلن اولمان	۸۲

از زمان روی کار آمدن دولت باراک اوباما، هفت نفر از اعضای شبکه بررسی مسائل ایران، به سمت‌های بالایی در دولت او دست یافته و همگی آنها عضو حلقه سیاست‌ساز «تعامل سیزده‌جویانه» هستند. این هفت نفر عبارتند از: ریچارد هالبروک، نماینده ویژه سابق امریکا برای افغانستان و پاکستان، جان برنان و توماس

-
1. Charles A. Douglass
 2. United States Air Force
 3. University of St. Andrews
 4. Christopher Hitchens
 5. Vanity Fair
 6. David Makovsky
 7. Washington Institute for Near East Policy
 8. Matthew Levitt
 9. Michael Jacobson
 10. Robert Satloff
 11. Simon Henderson
 12. David Ignatius
 13. Jim Hoagland
 14. Barbara Slavin
 15. Harlan Ullman

دونیلون^۱، از معاونان مشاور امنیت ملی رئیس جمهور، سوزان رایس^۲، سفیر امریکا امریکا در سازمان ملل، سمتا پور^۳، مدیر ارشد امور چندجانبه در شورای امنیت ملی، مایکل مک فاول^۴، مدیر ارشد شورای امنیت ملی و دنیس راس^۵ که نخست در مقام مشاور ویژه هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه، منصوب شد تا راهبرد دولت اوباما را در قبال جمهوری اسلامی ایران طراحی کند (Kessler, 2009). وی در ژوئن ۲۰۰۹ (خرداد ۱۳۸۸) از سمت خود در وزارت امور خارجه ارتقاء یافت و در مقام دستیار ارشد رئیس جمهور در شورای امنیت ملی امریکا و سرپرست ارشد «مناطق مرکزی» مشتمل بر ایران، خاورمیانه، خلیج فارس، افغانستان، پاکستان، و آسیای جنوبی منصوب شد. برخی تحلیلگران از افزایش نفوذ و اختیارات راس در سمت جدید در شورای امنیت ملی و از امکان مشاوره دادن مستقیم او به رئیس جمهور که می‌تواند نشانه سخت‌تر شدن موضع دولت اوباما در قبال ایران باشد، سخن گفتند.

راس در نوشته‌های خود موضع راهبردی حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» را بازگو می‌کند؛ موضعی که می‌تواند نشانه‌ای از رویکرد احتمالی دولت اوباما در برابر ایران باشد. به اعتقاد راس، امریکا باید «با تهران محکم صحبت کند»؛ کاری که به نظر او، دولت بوش نتوانست به درستی انجام دهد (Ross, 2008). البته هدف اصلی اعمال فشار بر جمهوری اسلامی ایران، فراتر از توقف فعالیت‌های هسته‌ای خواهد بود و تجدیدنظر ایران در حمایت از حماس و حزب الله را نیز دربر می‌گیرد. راس پیشنهاد می‌کند که امریکا حتی بدون آنکه جمهوری اسلامی ایران فعالیت‌های هسته‌ای اش را متوقف کند، باید وارد مذاکره با این کشور شود؛ اما مشروط به آنکه اتحادیه اروپا نیز موافقت کند که «تحریم‌های شدیدتری بر مواردی چون سرمایه‌گذاری، تأمین اعتبار و انتقال فناوری به ایران، دست کم در صنعت انرژی این کشور، اعمال کند».

-
1. John Brennan and Thomas Donilon
 2. Susan Rice
 3. Samantha Power
 4. Michael McFaul
 5. Dennis Ross

به باور راس، این حرکت بدین سبب ضروری است «که اجازه ندهیم ایرانی‌ها به غلط [به علت حضور امریکا در مذاکرات] احساس پیروزی کنند». راس ادامه می‌دهد که البته «هزینه چنین اقدامی (حضور امریکا در مذاکرات) بر عهده اروپایی‌ها خواهد بود و نه ایران» (Ross, 2008).

از دیگر چهره‌های شاخص حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» می‌توان به آتنوئی لیک^۱، مشاور امنیت ملی در دولت کلینتون، آر. جیمز وولسی^۲، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) در دولت نخست کلینتون، و مارتین ایندیک، سفیر پیشین امریکا در اسرائیل اشاره کرد. هفت نفر از مجموع هشت نفر کارکنان مؤسسه بروکینگز که عضو شبکه بررسی مسائل ایران هستند، از راهبرد «تعامل ستیزه‌جویانه» در برابر جمهوری اسلامی ایران حمایت می‌کنند و یک عضو (سوزان مالونی) از «تعامل راهبردی» پشتیبانی می‌کند. شبیه چنین وضعیتی درباره شرکت راند^۳ نیز صادق است، که پنج عضو آن در حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» حضور دارند و یک نفر (جیمز دوبینز) از طرفداران «تعامل راهبردی» است. « مؤسسه واشنگتن برای سیاست خاور نزدیک»^۴ از دیگر اتاق‌های فکر است که به شدت از سیاست «تعامل ستیزه‌جویانه» حمایت می‌کند و شش نفر از کارکنان آن در این حلقه سیاست‌ساز حضور دارند. دنیس راس نیز پیش از پیوستن به دولت اوباما، «مشاور و همکار بر جسته» مؤسسه واشنگتن بود.

۵-۴. دگرگونی بنیادین در سیاست خارجی امریکا

آن دسته از اعضای شبکه بررسی مسائل ایران که به ضرورت دگرگونی بنیادین در سیاست خارجی امریکا باور دارند، پیش‌فرض‌های کنونی سیاست امریکا را در برابر جمهوری اسلامی ایران از اساس معیوب می‌دانند. این کارشناسان استدلال می‌کنند که ایران هرگز امریکا یا رژیم صهیونیستی را به حمله نظامی تهدید نکرده و هیچ‌یک از قوانین بین‌المللی را نیز زیر پا نگذاشته است. افزون‌براين، از نگاه این

-
1. Anthony Lake
 2. R. James Woolsey
 3. RAND
 4. WINEP

صاحب نظران تاکنون امریکا برای اثبات هیچ یک از اتهامات خود بر ایران، مانند تلاش برای تولید سلاح هسته‌ای، حمایت از تروریسم و کمک به نیروهای شورشی در افغانستان و عراق، اسناد و مدارکی پذیرفتی ارائه نکرده است. در برابر، امریکا و رژیم صهیونیستی بارها جمهوری اسلامی ایران را به حمله نظامی تهدید کرده‌اند. طرف داران «دگرگونی بنیادین» می‌گویند تاکنون سیاست امریکا در قبال ایران معطوف به جلوگیری از صعود ایران به جایگاه یک قدرت منطقه‌ای و حفظ استیلای امریکا در منطقه بوده است. از نظر این حلقه، اتخاذ سیاستی مشروع در برابر جمهوری اسلامی ایران مستلزم دگرگونی بنیادین در اهداف سیاست خارجی امریکا و در رفتار این کشور است. برخلاف اعضای حلقه «معامل راهبردی» که با دلایلی عمل‌گرایانه از تغییر سیاست امریکا در برابر جمهوری اسلامی ایران دفاع می‌کنند، اعضای حلقه «دگرگونی بنیادین» استدلال‌های خود را بر اصول حقوقی و اخلاقی بنیاد می‌نهند.

برخی سیاست‌های مشخص و توصیه‌های این حلقه را می‌توان در گزارشی با عنوان «ایران در معرض حمله: چگونه از جنگ بعدی واشنگتن جلوگیری کنیم؟^۱ یافت که « مؤسسه مطالعات سیاست‌ها »، مستقر در واشنگتن، به سال ۲۰۰۸ منتشر کرده است. فیلیس بنیس^۲، نویسنده این گزارش، در تقابلی آشکار با مواضع حلقه‌های «تبیه‌گری بدون تعامل» و «معامل سیزه‌جویانه»، استدلال می‌کند که جمهوری اسلامی ایران تهدیدی برای صلح بین‌المللی نیست. بنیس در این گزارش با صراحة می‌نویسد: «ایران سلاح هسته‌ای ندارد و هرگز هم نداشته است و هیچ کس، حتی دولت بوش، نمی‌تواند چنین ادعایی را بر ضد ایران مطرح کند» (Bennis, 2008). او تأکید می‌ورزد که بنا بر گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای سازمان ملل، هیچ مدرکی که نشان دهد ایران دارای یک برنامه هسته‌ای نظامی بوده و برای تولید بمب اتمی تلاش کرده است، وجود ندارد. ضمن اینکه ایران، در جایگاه یکی از امضاكنندگان معاهده ۱۹۶۸ منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای «حق قانونی تولید و استفاده از نیروی هسته‌ای برای اهداف صلح‌آمیز را

1. Iran in the Crosshairs: How to Prevent Washington's Next War

2. Phyllis Bennis

دارد». ازین‌رو، درخواست توقف غنی‌سازی اورانیوم از ایران درواقع منع کردن این کشور از «استفاده از یک حق تضمین شده بین‌المللی است». بر پایه این مقدمات، بنیس نتیجه می‌گیرد که «اقدام شورای امنیت سازمان ملل، با هدایت امریکا، برای بازداشت ایران از بهره‌مندی از این حق و تحمیل کردن تحریم‌هایی بر ایران در صورت اصرار این کشور به استفاده از حقی که بر پایه آن. پی. تی. از آن برخوردار شده است، هیچ مبنایی در قوانین بین‌الملل ندارد. این اقدامات تنها بر ادعای امریکا مبنی بر بی‌اعتمادی به ایران استوار است» (Bennis, 2008).

نویسنده گزارش مذبور همچنین تأکید می‌ورزد که «کشوری که به مسابقه تسليحات هسته‌ای در خاورمیانه دامن می‌زند»، ایران نیست، بلکه اسرائیل است. ضمن اینکه برخلاف آنچه امریکا تاکنون گفته است، کشوری که تعهدات خود در قبال معاهده آن. پی. تی. را نقض کرده، نه جمهوری اسلامی ایران، بلکه امریکاست. بنیس یادآوری می‌کند که براساس ماده شش آن. پی. تی.، امریکا و دیگر قدرت‌های دارای سلاح هسته‌ای موظف هستند تا با حسن نیت به‌سوی خلع سلاح کامل هسته‌ای گام بردارند. ضمن اینکه امریکا نظر مشورتی دادگاه بین‌المللی لاهه را نیز نقض کرده است که در گزارش خود اعلام کرد «استفاده از سلاح هسته‌ای یا تهدید دیگران با چنین سلاح‌هایی، به‌طورکلی، با قوانین بین‌المللی درباره منازعات مسلحانه و به‌طور خاص نیز با اصول و قوانین حقوق بشر در تضاد است».

«آیا جمهوری اسلامی ایران تهدیدی برای رژیم صهیونیستی است؟» به عقیده بنیس، مسئله کاملاً برعکس است. کشوری که همواره تهدید می‌کند که اگر امریکا به ایران حمله نکند، خود دست به کار حمله خواهد شد، اسرائیل است. این تهدیدها مستقیماً از جانب مقاماتی در رژیم صهیونیستی مطرح شده‌اند که کنترل ارتش را در دست دارند و سابقه آنها نشان می‌دهد که چنین تهدیدهایی واقعی است. در مقابل، بنیس یادآور می‌شود که رئیس‌جمهور ایران فرماندهی نیروهای مسلح این کشور را به‌عهده ندارد و سختان او درباره «محو اسرائیل از نقشه جهان» نیز با آنچه گفته شده متفاوت است.

اکنون پرسش این است که چرا امریکا ایران را چنان تهدید بنیادینی به‌شمار می‌آورد؟ پاسخ بنیس این است که «ایران در کنار عراق یکی از دو کشور خاورمیانه

است که همه پیش‌نیازها را – که از نظر او نفت، آب و وسعت است – برای تبدیل شدن به یک قدرت بومی منطقه‌ای دارد». دولت‌های امریکا، یکی پس از دیگری، کوشیده‌اند تا با «تطمیع به سرسپردگی، تضعیف این کشور، یا نابودی ظرفیت‌هایش» از تبدیل شدن جمهوری اسلامی ایران به قدرتی منطقه‌ای جلوگیری کنند (Bennis, 2008).

به باور بنیس، برای فعلیت بخشیدن به روابط عادی میان جمهوری اسلامی ایران و امریکا، نخست لازم است امریکا پذیرد که «به‌جای تحریم‌های فلوج‌کننده، تهدیدهای یا حملات نظامی، مذاکره و دیپلماسی باید مبنای برخورد این کشور با ایران باشد». او همچنین تأکید می‌ورزد که امریکا برای تسهیل روند حل مناقشه هسته‌ای، باید در گام نخست، تعهدات و وظایف خود را در مقابل معاهده‌ان. پی. تی. به رسمیت شناخته، به آنها جامه عمل بپوشاند. همچنین امریکا باید پذیرد که از نظر حقوقی در مقامی نیست که به ایران در مورد برنامه هسته‌ای‌اش امر و نهی کند؛ بلکه چنین مسئولیتی تنها در اختیار سازمان ملل و آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای است. به عقیده بنیس، مذاکره موفق با ایران مستلزم آن است که درخواست ایران برای «تضمین امنیتی (یعنی اعلام اینکه هیچ‌گونه اقدامی در زمینه اشغال ایران، حمله به تأسیسات هسته‌ای یا «تغییر رژیم» انجام نمی‌شود) به رسمیت شناخته شود؛ نقش ایران به‌منزله قدرتی بومی و منطقه‌ای به رسمیت شناخته شود؛ و بر حقوق ایران در ذیل معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان. پی. تی.)» صحه گذاشته شود.

بنیس در پایان گزارش خود توصیه دیگری نیز برای سیاست خارجی امریکا مطرح می‌کند که تفاوت حلقه «دگرگونی بینادین» را با سه حلقه دیگر برجسته می‌سازد: واشنینگتن دیگر نباید از «فرایند صلح» میان اسرائیل و فلسطین به‌منزله ابزاری برای جلب حمایت کشورهای منطقه در بحران روابط امریکا و ایران استفاده کند؛ آن‌گونه که در دسامبر ۲۰۰۷ در اجلاس آن‌پولیس چنین کرد. در عرض امریکا باید سیاست خاورمیانه‌ای خود را تغییر دهد: از حمایت بی‌چون و چرای سیاسی، نظامی، اقتصادی و دیپلماتیک از اشغالگری‌ها و سیاست‌های تبعیض آمیز اسرائیل دست کشیده، به سیاستی معطوف به برقراری صلحی عادلانه و فراگیر، مبتنی بر حقوق بشر، قوانین بین‌الملل، برابری و قطعنامه‌های سازمان ملل روی آورد.

از مجموع مباحث پیش‌گفته روشن می‌شود که حلقه «دگرگونی بنیادین» مخالف آن دسته از تلاش‌ها در عرصه دیپلماسی عمومی است که «تغییر حکومت» یا بی‌ثبات کردن حکومت ایران را هدف قرار می‌دهند. افزون‌براین، بنیس به ضرورت «مشارکت گسترده‌تر در ارتباطات «مردم با مردم» و سفر گروه‌ها به ایران» اشاره می‌کند، که به باور او، بیانگر تعاملی حقیقی میان جامعه ایران و جامعه امریکا خواهد بود. چنین توصیه‌ای درواقع به معنای فرارفتن از سطح آنگونه تبادله‌ای «مردم با مردم» است که تحت کنترل شدید دولت قرار دارد.

در جدول ۴، فهرستی از اعضای حلقه سیاست‌ساز «دگرگونی بنیادین» ارائه شده است.

جدول ۴. اعضای حلقه سیاست‌ساز «دگرگونی بنیادین»

ردیف	نام	محل کار/نوع کار	دسته‌بندی کار
۱	هانس آرتنز	نویسنده	نویسنده
۲	جانathan کوک	نویسنده	نویسنده
۳	سلسلن فیاض مش	دانشگاه دولتی کالیفرنیا در فرسنو	استاد دانشگاه
۴	یرواند آبراهامیان	دانشگاه سنت یونیورسیتی نیویورک - کلمبیا	استاد دانشگاه
۵	آکان ملیسی	دانشگاه فورمان	استاد دانشگاه
۶	دردیک محمد	مؤسسه مطالعات سیاست‌ها	همکار اتاق‌های فکر
۷	فرح حسن	مؤسسه مطالعات سیاست‌ها	همکار اتاق‌های فکر
۸	فیلیس بنیس	مؤسسه مطالعات سیاست‌ها	همکار اتاق‌های فکر

1. Hannes Artens
2. Jonathan Cook
3. California State University, Fresno
4. Ervand Abrahamian
5. City University of New York-Baruch College
6. Akan Malici
7. Furman University
8. Dedrick Muhammad
9. Institute for Policy Studies
10. Farrah Hassen

استاد دانشگاه	^۳ دی نیو اسکول	^۲ تام او. دونل	^۹
استاد دانشگاه	^۵ دانشگاه سان فرانسیسکو	^۴ استفن زونز	^{۱۰}

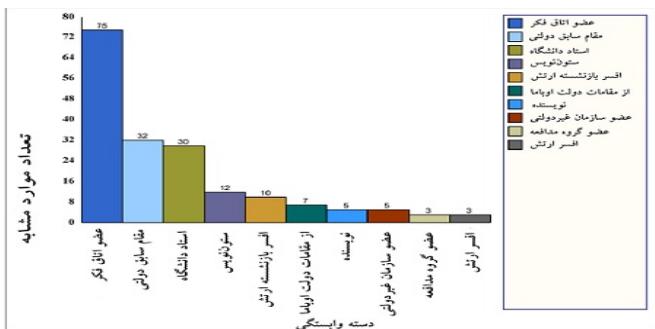
« مؤسسه مطالعات سیاست‌ها »^۶ تنها اتفاق فکر بزرگ در امریکاست که از دگرگونی بنیادین در سیاست خارجی امریکا و تغییر اساسی در سیاست این کشور در قبال جمهوری اسلامی ایران حمایت می‌کند. مؤسسه مطالعات سیاست‌ها در سال ۱۹۶۳ به دست دو تن از کارکنان مستعفی دولت کنندی به نام مارکوس راسکین^۷ – که از کارکنان کاخ سفید بود – و ریچارد بارنت^۸ – که از حقوقدان‌های وزارت امور خارجه بود – تأسیس شد. در آغاز، این مؤسسه در زمینه سازمان‌دهی نهضت ضدجنگ و یتنام فعالیت می‌کرد. از آن زمان تاکنون مؤسسه مطالعات سیاست‌ها همواره به مخالفت با مداخلات نظامی پی‌درپی امریکا در دیگر کشورها – از جمله جنگ‌های ۱۹۹۱ و ۲۰۰۳ با عراق – پرداخته است.

همان‌گونه که نمودار ۳ نشان می‌دهد، شبکه بررسی مسائل ایران از ۷۵ عضو اتفاق‌های فکر، ۳۲ نفر از کارکنان پیشین دولت امریکا، ۳۰ استاد دانشگاه، ۱۲ ستون‌نویس، ۱۰ افسر بازنشسته ارتش، ۷ نفر از کارکنان دولت اوباما، ۵ نویسنده، پنج فعال تشکل‌های غیردولتی، ۳ عضو گروه‌های رایزنی و ۳ افسر نظامی تشکیل شده است. اغلب اعضای حلقه‌های «تبیه‌گری بدون تعامل» و «تعامل ستیزه‌جویانه» را افرادی تشکیل می‌دهند که در اتفاق‌های فکر کار می‌کنند (به ترتیب ۱۶ از ۳۳ و ۳۸ از ۸۳). از میان ۵۶ عضو حلقه «تعامل راهبردی» نیز ۱۸ نفر در اتفاق‌های فکر شاغل بوده، ۱۸ نفر دیگر استاد دانشگاه هستند. در زیرمجموعه حلقه «دگرگونی بنیادین»، استادان دانشگاه با ۵ عضو، بزرگ‌ترین گروه را از نظر دسته شغلی به خود اختصاص

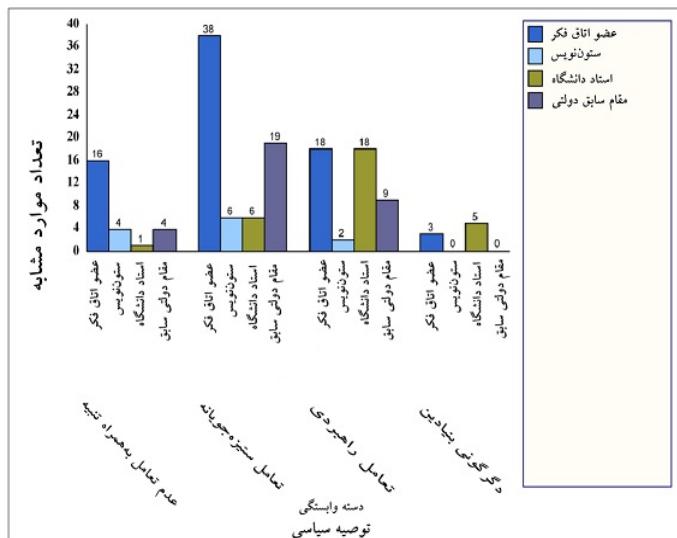
-
1. Phyllis Bennis
 2. Tom O'Donnell
 3. The New School
 4. Stephen Zunes
 5. University of San Francisco
 6. IPS
 7. Marcus Raskin
 8. Richard Barnett

داده‌اند. نمودار ۴، جزئیات ترکیب این چهار حلقه سیاست‌ساز را از نظر دسته‌بندی شغلی اعضا نشان می‌دهد (در هر مورد، تنها به فراوانی چهار شغل که بالاتر از بقیه بوده، اشاره شده است).

نمودار ۲. شمار اعضای شبکه بورسی مسائل ایران در هریک از دسته‌های شغلی

نمودار ۳. جزئیات ترکیب اعضای هر حلقه بر پایه دسته‌بندی شغلی

همان‌گونه که در نمودارها مشخص است، در میان همکاران اتاق‌های فکر، سیاست «تعامل ستیزه‌جویانه» بیشترین طرفدار را داشته است (۳۸ نفر) و در مرتبه‌های بعد سیاست «تعامل راهبردی» (با ۱۸ نفر) و سیاست «تبیه‌گری بدون تعامل» (با ۱۶ نفر) قرار داشته‌اند. این وضعیت درباره کارکنان پیشین دولت امریکا نیز صدق می‌کند که ۱۹ نفر از آنها حامی

«تعامل ستیزه‌جویانه» بودند؛ ۹ نفر طرفدار «تعامل راهبردی» و ۴ نفر طرفدار «تبیه‌گری بدون تعامل». هیچ‌یک از کارکنان پیشین دولت امریکا در حلقه «دگرگونی بنیادین» حضور ندارد. در برابر، اغلب استادان دانشگاه‌ها (۱۸ نفر) طرفدار سیاست «تعامل راهبردی» بودند و در میان آنها سیاست‌های «تعامل ستیزه‌جویانه» (۶ نفر) و «دگرگونی بنیادین» (۵ نفر) در رده‌های بعدی عمومیت قرار داشتند. لازم به ذکر است نمودارهای ۲ تا ۴ با استفاده از نرم‌افزار NVivo تولید شده‌اند.

نتیجه‌گیری

مرور و ارزیابی شبکه بررسی مسائل ایران، آن‌گونه که در این مقاله انجام شد، می‌تواند سهم بسزایی در شناخت دقیق‌تر سیاست‌هایی داشته باشد که در موضوع آینده روابط جمهوری اسلامی ایران و امریکا بحث و بررسی می‌شود. ریخت‌شناسی ارائه‌شده در این نوشتار از حلقه‌های مختلف سیاست‌ساز، در نوع خود نخستین نمونه است و می‌تواند مبنایی برای پژوهش‌های بیشتر در آینده باشد. بر پایه تقسیم‌بندی ارائه‌شده از حلقه‌های مختلف سیاست‌ساز در این پژوهش، می‌توان در پژوهش‌های آتی با تمرکز بیشتر به تحلیل دیدگاه‌های چهره‌های شاخص در هر حلقه پرداخت؛ همچنین می‌توان شبکه‌هایی را که این شخصیت‌ها را به هم متصل می‌کند، دقیق‌تر بررسی کرد. این تحلیل شبکه‌های می‌تواند عضویت ثانوی افراد را در دیگر گروه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات بررسی کند و مواردی چون سابقه کار در دولت، تألیف مشترک مقاله یا کتاب و میزان ارجاع به این آثار را نیز در کانون بحث و بررسی قرار دهد. پژوهش‌های بیشتر درباره منابع مالی آن دسته از اتفاق‌های فکر نیز که در حوزه روابط ایران و امریکا بیشترین فعالیت را دارند، می‌تواند اقدامی سودمند باشد. نقش گروه‌های لایبی، بهویژه لایبی رژیم صهیونیستی در پشتیبانی از برخی اتفاق‌های فکر و ترویج برخی سیاست‌های خاص نیز می‌تواند مورد بررسی قرار گیرد.

بر پایه سیاست‌های توصیه‌شده از جانب چهار حلقه سیاست‌ساز، به نظر می‌رسد دیپلماسی عمومی متقارن تنها در چهارچوب سیاست خارجی حلقه‌های «تعامل راهبردی» و «دگرگونی بنیادین» می‌تواند به مرحله اجرا گذاشته شود. با

توجه به محوریت مذاکره، گفت‌و‌گو، احترام متقابل و تغییر رفتار در هر دو طرف، می‌توان گفت حلقه «تعامل راهبردی» در سیاست‌های پیشنهادی خود، رابطه‌ای متقابن بین جمهوری اسلامی ایران و امریکا را ترسیم می‌کند. توصیه‌های این حلقه در مورد دیپلماسی عمومی نشان می‌دهد که هدف نهایی از اتخاذ چنین شیوه‌هایی در قبال ایران، حل مناقشه است، نه صرفاً تأثیرگذاری یکسویه. از موضعی مشابه، حلقه «دگرگونی بنیادین» نیز تنها راه برطرف شدن مشکلات موجود در روابط جمهوری اسلامی ایران و امریکا را ایجاد تغییرات ساختاری در رفتار امریکا با ایران می‌داند. چنین توصیه‌ای نیز در چهارچوب روابط متقابن قرار می‌گیرد؛ اگرچه در قیاس با «تعامل راهبردی»، رویکرد این حلقه بیشتر به «تقارن کامل» متمایل است که در انتهای طیف روابط عمومی تخصصی قرار دارد.

در حالی که حلقه «دگرگونی بنیادین» از تقارن در روابط ایران و امریکا به دلیل‌های حقوقی و اخلاقی دفاع می‌کند، حلقه «تعامل راهبردی» روابط متقابن میان جمهوری اسلامی ایران و امریکا را مؤثرترین سیاست جایگزین، برای برطرف کردن چالش‌های امریکا در منطقه می‌داند.

رویکرد حلقه‌های «تبیه‌گری بدون تعامل» و «تعامل ستیزه‌جویانه» به سیاست خارجی در تضاد آشکار با رویکرد حلقه‌های «تعامل راهبردی» و «دگرگونی بنیادین»، و نمایانگر روابطی نامتقابن میان امریکا و ایران است. در چنین رویکردی جمهوری اسلامی ایران، دشمنی کینه‌توز شناخته می‌شود که خطري جدی متوجه امریکا و رژیم صهیونیستی کرده است. از این‌رو، ایجاد هماهنگی در منافع امریکا و ایران یا آمادگی امریکا برای پذیرش تغییراتی در سیاست‌های خود که به چنین هماهنگی بینجامد، اصلاً موضوع بحث نیست. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، توصیه‌های این دو حلقه در زمینه دیپلماسی عمومی نیز با الگوی روابط عمومی متقابن در تضاد است. با این حال موضع طرفداران «تبیه‌گری بدون تعامل» بیشتر به «عدم تقارن کامل» در انتهای دیگر طیف الگوهای روابط عمومی تخصصی میل پیدا می‌کند؛ زیرا اعضای این حلقه، استفاده از ابزارهای تبیه‌گری را تنها شیوه رویه‌رو شدن با جمهوری اسلامی ایران می‌دانند. از این‌گذشته، حتی در صورت تغییر رفتار دولت ایران نیز، باز معیار موفقیت نهایی از نگاه این حلقه‌ها تغییر حکومت ایران

است. با این حال، حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» از دادن مشوق‌های محدود به ایران در ازای تغییر سیاست‌های این کشور حمایت می‌کند. اما تحقق این هدف کوتاه‌مدت بدین معنا نخواهد بود که تلاش‌ها برای ساقط کردن حکومت تهران در درازمدت متوقف شود. با توجه به چنین ذهنیت‌هایی، روشن است که کارکرد ارتباطات در نگرش هر دو حلقه «تعامل ستیزه‌جویانه» و «تبیه‌گری بدون تعامل»، صرفاً محدود به این است که تأثیرات مطلوب آنها بر جامعه ایران اعمال شود. از این‌رو به‌نظر می‌رسد دیپلماسی عمومی در دوران حاکمیت رویکرد «تعامل ستیزه‌جویانه» بر سیاست خارجی امریکا، با الگوی «نامتقارن دوسویه» در روابط عمومی انطباق داشته باشد.*

منابع

- Abelson, Donald E. 2002. ***Do Think Tanks Matter? Assessing the Impact of Public Policy Institutes,*** Montréal: McGill-Queen's University Press.
- American Foreign Policy Project. 2008. ***Joint Experts' Statement on Iran,*** Washington, DC: American Foreign Policy Project, 1, http://americanforeignpolicy.org/files/experts_statement_on_iran.pdf.
- Bennis, Phyllis. 2008. ***Iran in the Crosshairs: How to Prevent Washington's Next War,*** Washington, DC: Institute for Policy Studies, <http://www.fpic.org/pdf/reports/0802iranprimer.pdf>.
- Berman, Ilan. 2005. ***Tehran Rising: Iran's Challenge to the United States,*** Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
- Berman, Ilan. 2006. "Confronting a Nuclear Iran: Testimony before the U.S. House of Representatives Committee on Armed Services," <http://www.house.gov/hasc/comdocs/schedules/2-1-06Berman.pdf>.
- Berman, Ilan. 2008. "How to Think about the Iranian Bomb," ***Journal of International Security Affairs***, No. 15. Fall 2008. <http://www.securityaffairs.org/issues/2008/15/berman.php>.
- Berman, Ilan (ed.). 2007. ***Taking on Tehran: Strategies for Confronting the Islamic Republic.*** Lanham, MD: Lexington Books.
- Bipartisan Policy Center. 2008. ***Meeting the Challenge: U.S. Policy toward Iranian Nuclear Development,*** Washington, DC: Bipartisan Policy Center.
- Birkland, Thomas A. 2001. ***An Introduction to the Policy Process: Theories, Concepts, and Models of Public Policy Making,*** Armonk, NY: M. E. Sharpe.
- Bolton, John R. 2008. "While Diplomats Dither, Iran Builds Nukes," ***Wall Street Journal,*** <http://online.wsj.com/article/SB121789278252611717.html?>

mod=opinion_main_commentaries.

- Domhoff, G. William. 1996. *State Autonomy or Class Dominance? Case Studies on Policy Making in America*, New York: Aldine de Gruyter.
- Freeman, J. Leiper and Judith Parris Stevens. 1987. "A Theoretical and Conceptual Re-Examination of Subsystem Politics," *Public Policy and Administration 2, No.1*.
- Gaffney, Frank J. 2008. "The War with Iran," *Washington Times*, July 15, 2008, <http://www.washingtontimes.com/news/2008/jul/15/the-war-with-iran/>.
- Hass, Peter M. 1992. "Epistemic Communities and International Policy Coordination," *International Organization 46*, No. 1.
- Hass, Peter M. 1992. "Epistemic Communities and International Policy Coordination," *International Organization*, 46, No.1, pp 1-35.
- Heclo, Hugh. 1979. "Issue Networks and the Executive Establishment," in *The New American Political System*, edited by Samuel Hutchison Beer and Anthony Stephen King, pp. 87-124.
- Kessler, Glenn. July 16, 2008. "American Envoy to Join Iran Talks: Move Is Departure from Prior Policy," *Washington Post*.
- Kessler, Glenn. February 24, 2009. "Veteran Mideast Envoy Ross Named to Advise Clinton on Iran Strategy," *Washington Post*, Massimo Calabresi and Michael Scherer, "Dennis Ross, Iran Adviser, Moves to White House", Time, June 15, 2009, <http://www.time.com/time/politics/article/0,8599,1904788,00.html>. [p://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/02/23/AR2009022302674-pf.html](http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/02/23/AR2009022302674-pf.html). Massimo
- Knoke et al., David. 1996. *Comparing Policy Networks: Labor Politics in the U.S., Germany, and Japan* Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Marsh, David and R. A. W. Rhodes, eds. 1992. *Policy Networks in British Government*, Oxford, UK: Clarendon Press.
- McFarland, Andrew S. McFarland. 1987. "Interest Groups and Theories of Power in America," *British Journal of Political Science 17*, No. 2.
- Michael A. Ledeen, *Iran's Nuclear Impasse: Next Steps*, Washington, DC: American Enterprise Institute, http://www.aei.org/publications/pubID.24687/filter.all/pub_detail.asp.
- National Intelligence Council. 2007. *National Intelligence Estimate-Iran: Nuclear Intentions and Capabilities*, Washington, DC: National

- Intelligence Council, <http://www.dni.gov/press-releases/20071203-release.pdf>.
- Podhoretz, Norman. February 2008. "Stopping Iran: Why the Case for Military Action Still Stands," **Commentary**, <http://www.commentarymagazine.com/viewarticle.cfm/stopping-iran-br--why-the-case-for-military-action-still-stands-11085>.
- Raab, Jorg and Patrick Kenis. 2007. "Taking Stock of Policy Networks: Do they Matter," in: **Handbook of Public Policy Analysis: Theory, Politics, and Methods**, ed. Frank Fischer, Gerald Miller, and Mara S. Sidney, Boca Raton, FL: CRC/Taylor & Francis.
- Rhodes, R. A. W. 2006. "Policy Network Analysis," in: **The Oxford Handbook of Public Policy**, ed. Michael Moran, Martin Rein, and Robert E. Goodin, New York: Oxford University Press.
- Richardson, Jeremy John and A. G. Jordan. 1979. **Governing under Pressure: The Policy Process in a Post-Parliamentary Democracy**, Oxford, UK: Robertson.
- Ripley, Randall B. and Grace A. Franklin. 1980. **Congress, the Bureaucracy, and Public Policy**, Homewood, IL: Dorsey Press.
- Ross, Dennis. 2008. "Diplomatic Strategies for Dealing with Iran," in: **Iran: Assessing U.S. Strategic Options**, ed. Center for a New American Security, Washington, DC: Center for a New American Security, 2008, 48.
- Ross, Dennis. December 8, 2008. "Iran: Talk Tough with Tehran," **Newsweek**, No.152, 38-40. <http://www.newsweek.com/id/171256>.
- Sabatier, Paul A. 2007. **Theories of the Policy Process** Boulder, CO: Westview Press.
- Schadler, Robert A., Bijan R. Kian, and Ilan Berman. 2007. "Getting Outreach Right," in: **Taking on Tehran: Strategies for Confronting the Islamic Republic**, ed. Ilan Berman, Lanham, MD: Lexington Books.
- Stone, Diane. 2007. "Public Policy Analysis and Think Tanks," in: **Handbook of Public Policy Analysis: Theory, Politics, and Methods**, ed. Frank Fischer, Gerald Miller, and Mara S. Sidney, Boca Raton, FL: CRC/Taylor & Francis, 2007.
- Timmerman, Kenneth R. January 30, 2008. "Threats We Face," **Washington Times**, <http://www.washingtontimes.com/news/2008/jan/30/threats-we-face/>.

- Wasserman, Stanley and, Katherine Faust. 1999. **Social Network Analysis: Methods and Applications**, Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Windhoff-Heritier, A. 1993. "Policy Network Analysis," in **Comparative Politics: New Directions in Theory and Method**, ed. Hans Keman, Amsterdam: VU University Press.